Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

№ 46 (20.014) • 1988 йил 25 февраль, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

БУГУН СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVII СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ БОШЛАГАН КУНГА ИККИ ЙИЛ ТЎЛДИ

Съезд совет кишиларини бутун кучлари, билимлари, қобилиятлари, ижодий ғайратларини коммунистик бунёдкорликнинг буюк мақсадларига сарфлашга, Лениннинг ғолибона революцион ишини, Октябрь ишини муносиб равишда давом эттиришга чақиради!

(КПСС XXVII съезди материалларидан).

МАКТАБ ИСЛОҲОТИ

УМУМИЙ ТАЪЛИМ ВА ҲУНАР МАКТАБИ ИСЛОҲОТИНИ ФАОЛ АМАЛГА ОШИРАЙЛИК

Косонсой районидаги Ю. А. Гагарин номли ўрта мактаб ўқувчилари ойнинг маълум кунида ўзини-ўзи бошқаришга ўтдилар. Шу куни таълим-тарбия ишлари ўқувчиларга ишониб топширилмоқда. Жумладан, 10-синф ўқувчилари М. Исмоилов директор, Р. Мўминова илмий бўлим мудири, Ш. Ғафуров тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари, 8-синф ўқувчиси Ш. Рамазонова бош пионервожатий вазифаларини бажаришди. Ўқувчилар рус тили, она тили, астрономия дарсларини кўргазмали қуроллар, техника воситаларидан унумли фойдаланган ҳолда мазмунли ўтказишга эришдилар.

Республикамизнинг айрим олий ўқув юртлари, мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларида ўзини-ўзи бошқаришга алоҳида эътибор берилмоқда. Чирчиқ шаҳридаги 20-, Учқўрғон шаҳридаги 1-, Косонсой районидаги 20-, 28-, Ангрен шаҳридаги 5-мактабларда, Урганчдаги 94-мактаб-интернатда, Чирчиқ шаҳридаги 14-болалар уйида, Титов номли республика спорт мактаб-интернатида бу борада муайян тажриба тўпланган.

Мактаб КПСС XXVII съезди кўрсатмалари асосида янги шароитларда — фан-техника тараққиёти жадаллашаётган, хўжалик ҳисоби, демократиялаш ва ўзини-ўзи бошқариш шароитида келгуси авлод ватанпарварларини тайёрлаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленумида умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш йўлйўриқларига туб ўзгартиришлар киритиш зарурлиги асослаб берилди. Чунончи, барча соҳалар бўйича малакали ишчи ва мутахассис кадрлар тайёрлаш учун база тарзида умумий ўрта таълим концепциясини шакллантириш ва амалга ошириш лозим. Ўрта мактабни кенг миқёсда техника билан қайтадан таъминлаш керак. Халқ маорифини бошқаришда турли идоравий тўсиқлардан, буйруқбозлик усулларидан халос бўлиш, коллективларда мустақиллик ва масъулиятни ошириш зарур. Совет мактаби ғоявий-тарбиявий йўналиши, ҳар бир кишига ўз қобилиятларини, ўз ижтимоий бурчини намоён этиш учун тенг имкониятлар берадиган барчага баробар спорт майдончасидир.

Билим сифати биринчи ўринга чиқишини тақозо этмоқда. Афсуски, республикамизнинг айрим область, шаҳар ва район мактабларида бу мезон иккинчи даражали ўринларга суриб қўйилгани билан келишиб бўлмайди.

Таълим-тарбия жараёнини қатъият билан интенсивлаш, ўқув курсларини бир-бирига қўшиб, предметлар сонини қисқартириш, таълимни табақалаштириш, ўқувчиларнинг мажбурий программалардан ташқари билимларни эгаллашга интилишини ривожлантириш зарур. Асосий диққат-эътибор ўқувчиларнинг шахсий қобилиятларини ривожлантиришга қаратилиши лозим.

Мактабга мана шундай юксак талаблар қўйилаётган экан, ўқитувчи шу қадар салобатли, эътиборли сиймо бўлиши зарур. Улар ўз билими ва қалб қўрини болаларга бахшида этадиган кишилардир. «Ўқитувчи — қайта қуришда қатнашувчи энг муҳим шахсдир, — деб таъкидланди КПСС Марказий Комитети Пленумида. — У бизни эътиқод, билимдонлик ва эҳтирос билан қўллаб-қувватласа — қайта қуришнинг кўпдан-кўп янги астойдил тарафдорлари ва курашчилари, революцион социалистик ишининг давомчилари майдонга келаверади!».

Бу йил — ўзига хос йилдир. 1988 йилда қайта қуришнинг барча ғоялари тажрибада синовдан ўтади. Жамият ҳаётини демократиялаш ва туб иқтисодий ислоҳот билан бир қаторда халқ маорифи системасини қайта қуриш жадал суръатлар билан бориши лозим. Мактаб ислоҳотига жиддий ўзгартиришлар киритиб, уни қайта қуриш сиёсатига яқинлаштириш даркор. Бунинг учун халқ маорифи системасида умумтаълим тайёргарлигини тубдан кучайтириш ва шу асосда ишчи кадрлар, шунингдек, ўрта ва олий маълумотли мутахассис кадрлар тайёрлашни ривожлантириш зарурати туғилмоқда.

Бироқ умумий таълим ва ҳунар мактаби ислоҳотини амалга оширишда рўй бераётган нуқсонлар ҳам йўқ эмас. Кўпгина мактаблар ва билим юртларида ишни қайта қуришга енгил-елпи қаралмоқда. Ўқитиш сифатини ошириш ва ўқувчиларни тарбиялашда сезиларли натижага эришилмаётир. Билимни баҳолашда ҳалигача либерализмга йўл қўйилмоқда. Ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқаётган ёшларнинг бир қисми амалий ишларда қийинчиликларга дуч келмоқда.

Республикамиз халқ маорифи олдида масъулиятли вазифалар ва муаммолар турибди. Уларнинг кўпчилиги ўқитувчилар съезди минбарида тилга олинган эди. Жумладан, 500 дан ортиқ мактаб авария ҳолатида эканлиги рўй-рост таъкидланди. Халқ маорифи органлари партия, совет ташкилотлари раҳбарлигида ана шундай мактабларнинг ремонтига зудлик билан киришдилар. Янги-янги мактаблар, синфхоналар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бироқ ҳали ҳам кўпгина мактаб бинолари танг аҳволда. Республикамиз мактабларининг ярмидан кўпроғи спорт залларига эга эмас. Ҳатто айрим жойларда ўқув уч сменада олиб борилаётир. Бундай мактаблар Қашқадарё, Жиззах, Сурхондарё, Самарқанд областларининг шаҳар ва районларида бор.

Ешларга партия ва мамлакатимизнинг қаҳрамонона тарихи ҳақида масъулиятни сезиб, билимдонлик билан сабоқ бериш зарур. Ҳар бир ўқувчи ҳақиқатни эъзозлаш руҳида тарбияланиши лозим. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг Улуғ Октябрь 70 йиллиги муносабати билан қилган доклади тарих воситаси бўлиб тарбиялашда ишончли қўлланмадир. Бу ҳар бир мураббийдан, ҳар бир ўқитувчидан маънавий куч-қувватларни батамом бахшида этишни, доимий ижодкорликни, қалб саховатини, болаларга меҳр-муҳаббатни, ўз бурчига чексиз садоқатни талаб қилади.

Ўқувчи ёшларни ўқиш вақтида хўжалик ишларига ҳаддан зиёд жалб этишга қатъий барҳам бериш зарур. Бу ҳар бир қишлоқ, район партия, совет, касаба союз, комсомол ва маориф органлари раҳбарларига таалуқлидир.

Ўрта мактабларда «Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари» ўқитилаётир. Лекин кўпгина мактабларда микрокалькуляторлар, бошқа техника воситалари ва зарур дарсликлар йўқ. Дарсликлар ва ўқув қўлланмаларни такомиллаштириш асоссиз тарзда чўзилиб кетмоқда. Буни ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди. Авторлар коллективи составига мактаб ўқитувчилари, педагогик меҳнат новаторлари жалб қилинмаётир. Бу иш билан республика Педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти етарли шуғулланмаётир. Айрим дарсликлар, қўлланмалар ва программалар илмий асосда тайёрланмаслик фактларига ҳам дуч келинмоқда. Методик қўлланмаларнинг ва махсус жиҳозларнинг етишмаслиги тилларни, она тили ва рус тилини ўрганиш савияси пастлигининг асосий сабабларидан биридир.

Ўқитувчининг обрўсини ҳар томонлама ошириш керак. Новатор ўқитувчиларнинг иш тажрибаларини кенгроқ ва муфассалроқ ўрганишнинг, тажриба алмашишнинг айни пайтидир. Ўқитувчиларни дарсдан чалғитмаслик, ҳуда-беҳуда ишларга жалб этмаслик лозим.

Область, шаҳар, район партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, халқ маорифи органлари таълим-тарбияни, педагогика коллективлари тузилишини, ўқитувчилар тайёрлашни, меҳнат коллективлари билан мактабнинг алоқасини, мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари моддий-техника базаси мустаҳкамланишини, ўқитувчиларга яшаш ва ишлаш учун зарур шароитлар яратилишини бевосита назорат этишлари керак. Бу мақсадларга эришиш учун йўл ва методларни танлаб олишда уларга кенг ҳуқуқ ва ваколатлар бериб қўйилган. Мактаб ишига барча кадрларни, ота-оналар жамоатчилигини кенг жалб этиш — халқ маорифини янги босқичга кўтаришнинг зарур шартидир.

Умумий таълим ва ҳунар мактаби ислоҳотини фаол амалга ошириш — умумхалқ иши! Зеро, эртанги кун ворисларини тарбиялаш ҳар биримизнинг бурчимиздир. Буни ҳамма вақт ва ҳамиша ёдда тутишимиз даркор!

ИНСОН МЕҲНАТИ БИЛАН ГЎЗАЛ

Уста — ҳамкасблари Василий Петрович Правдинни шундай деб аташади. Чиндан ҳам шундай.

Андижон ёғ-мой комбинати В. Правдин учун иккинчи уй бўлиб қолди. Улуғ Ватан уруши йилларида у отаси ёнига, комбинатга тез-тез келиб турарди. Иш ўрганди, ўқиди. 1946 йили мактабни тугатгач, ўзига қадрдон корхонага токарь шогирди бўлиб ишга кирди.

Йиллар ўтди. Ҳозир у корхонанинг етакчи ишчиларидан. Турдош касбларни пухта эгаллаб олган. Ёшларга тез-тез маслаҳатлар бериб туради. Ҳаттоки, байрам кунлари ҳам уни дастгоҳлар ёнида учратасиз. Корхонадаги иш маромини таъминлашга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Устанинг шогирдлари кўп. Улар орасида унинг фарзандлари ҳам бор. Ўғли Геннадий Андижон механика заводининг токари. В. Правдиннинг қизи Вера ва унинг турмуш ўртоғи Алексей Васильев шу корхонада ишлашади. Мактабдаги машғулотлардан сўнг устанинг набираси Юра корхонага тез-тез келиб туради. Станок мурватлари билан қизиқади. Ҳозир набирага кичик-кичик деталлар тайёрлаш ишониб топширилялти. Ўз отаси ёнида ишлаш унинг учун мароқлидир.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан узоқ йил самарали ишлаганлиги ва корхона жамоат ҳаётида фаол иштирок этганлиги учун В. П. Правдинга «Ўзбекистон ССРда хизмт кўрсатган саноат ходими» фахрий унвони берилди.

Суратда: уста ўз набираси билан.

Р. АШУРОВ фотоси
(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

Жадаллаштириш резервлари

● **Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси тўртинчи цехининг мусобақа пешқадами Мария Писоцкая конвейерда йигирмадан ортиқ операцияни бажармоқда. Илғор ишчи эркаклар модали костюмларини тикишнинг бутун технологик жараёнини ўзлаштириб олиб, мажбуриятнинг энг муҳим бандини бажарди.**

Турдош касбларни эгаллаш, айниқса, тикувчиликда жадаллаштиришнинг муҳим резервларидан биридир. Шу сабабли цехда бу масалага алоҳида эътибор берилди.

Бирлашма коллективи тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш шароитида иккинчи йил ишламоқда. Бу усуллар тикувчиларни меҳнат унумдорлигини оширишнинг янги-янги резервларини қидириб топишга мажбур қилмоқда.

Уч йиллик план — муддатидан олдин

● **Бухородаги 61-автобаза шофёри Розиқ Жумаев Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси очиладиган кунга қадар беш йилликнинг уч йили топшириғини бажаришга аҳд қилди.**

Илғор ишчи ўз сўзини амалий иш билан тасдиқлаб, ҳар куни планга қўшимча бир неча рейс қилмоқда. Техникани яхши билиш, профилактика ишларини ўз вақтида бажариш шофёрга графикдан ўзиб ишлаш имконини бермоқда.

Р. Жумаев ҳар куни 230 тоннага етказиб қурилиш материалларини ташиб бермоқда. Беш йиллик бошидан буён у буюртмачиларга 125 минг тоннадан кўпроқ юк ташиб берди.

Конвейерда — янги товарлар

● **Ильичевск тикувчилик фабрикаси конвейеридан бирданига уч хил янги маҳсулот туша бошлади. Раъно Тошпўлатова бошчилик қилаётган илғор коллектив бу маҳсулотларни тайёрлашни қисқа муддатда ўзлаштириб олди.**

Фабрикада Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олиш учун оширилган мажбурият қабул қилинди. Партия конференцияси очиладиган кунгача беш йилликнинг уч йили топшириғини бажаришга қарор берилди. Тикувчилар ўз сўзларининг устидан чиқадилар: бунинг учун замин ҳозирлаб қўйилган.

(ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитетида

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЗАПАСДАГИ ЁШ ЖАНГЧИЛАР БУТУНИТТИФОҚ ЙИҒИНИНИНГ ЯКУНЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚДИ

Қабул қилинган қарорда қайд этиб ўтилганидек, кейинги вақтларда СССР Қуролли Кучларида хизматни ўтаган ёшларнинг социал ва сиёсий активлиги сезиларли даражада ошди. Запасга бўшатилган йигитлар меҳнат коллективлари ва ўқув коллективларининг ижтимоий-сиёсий турмушига зўр ғайрат билан қўшилмоқдалар. Афғонистонда интернационал бурчини адо этган ёшлар ўзларини, айниқса, фаоллик билан намоён этмоқдалар. Кўпгина партия ва комсомол ташкилотлари собиқ жангчиларни ёшлар ҳамда ўсмирларни ҳарбий-ватанпарварлик, интернационализм руҳида ва жисмоний тарбиялашда қатнашишга моҳирлик билан жалб этмоқдалар. Мамлакатнинг бир қанча республикалари, областларида интернационалчи-жангчиларнинг клублари, кенгашлари тузилмоқда. Улардан кўпининг фаолиятини расмий ташкилотлар қўллаб-қувватлашмоқда, жамоатчиликнинг таҳсинига сазовор бўлмоқда.

Айни вақтда, дейилади қарорда, ғоявий жиҳатдан зарарли қарашларга, ҳаддан ташқари шахсий нафсониятларга берилиб кетган баъзи шахслар ёшларнинг шу категориясини ижтимоий аҳамиятли ишлардан чалғитишга, уларни комсомолдан ажратиб қўйишга, уруш ва меҳнат ветеранларига қарама-қарши қилиб, бунда қайта қуришнинг боришидаги қийинчиликларни, ёшларга хос максимализмни, давлат интернационалчи-жангчиларга белгилаган имтиёз ва афзалликларни рўёбга чиқаришдаги расмиятчилик фактларини рўкач қилишга уринмоқдалар.

ВЛКСМ Марказий Комитети собиқ ҳарбий хизматчиларнинг конкрет, фойдали иш теварагида бирлашиш муддаосини ўз вақтида қўллаб-қувватлаб ва уларнинг куч-ғайратларини ёшларнинг ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси вазифаларини ҳал этишда қатнашишга йўналтириб тўғри иш қилди.

Йиғинда ёшларни СССР Қуролли Кучлари сафларидаги хизматга тайёрлаш проблемалари манфаатдорлик билан муҳокама қилинди, аҳоли ўртасида оммавий-мудофаа ва спорт ишларини йўлга қўйишдаги камчиликлар қайд этиб ўтилди. Нутқларда баъзи ташкилотлар ва мансабдор шахслар жангда ярадор бўлиб жароҳатланган жангчиларга, ҳалок бўлганларнинг оилалари ва хотирасига нисбатан эътиборсизлик билан муносабатда бўлаётганликлари каби холлар тўғрисида кескин гаплар айтилди. Шу билан бирга йиғин қатнашчиларининг мутлақ кўпчилиги айрим ёшларнинг ўзларининг жамиятдаги устунлиги ва алоҳида мавқеини таъкидлашдан иборат кайфиятларини қўллаб-қувватламади. Йиғин якунловчи ҳужжатни демократик йўл билан ишлаб чиқиб қабул қилди, бу ҳужжат ёшлар ҳамда ўсмирларни тарбиялаш ишида собиқ жангчиларнинг билим ва тажрибасидан актив фойдаланишга қаратилгандир.

КПСС Марказий Комитети ВЛКСМ Марказий Комитетининг ёшлар ўртасидаги ҳарбий-ватанпарварлик ишида запасдаги ёш жангчилар активлигини ривожлантириш борасида кўрган чора-тадбирларини маъқуллади.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳамда бошқа ташкилотларга ёшларнинг шу фойдали ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш тавсия этилди. Ёшларда совет жамияти босиб ўтган тарихий йўлни тўғри тушунишни, жаҳонда биринчи социалистик давлат зафарларидан фахрланишни, партия билан халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини кўпайтиришга тайёрликни шакллантириш зарур. Ватанпарварлик иши йигит ва қизларни интернационализм ҳамда синфий бирдамлик туйғусини ҳис этиш руҳида тарбиялаш билан мустаҳкамроқ боғлансин.

Партия комитетларининг диққат-эътибори ҳарбий-ватанпарварлик ва оммавий-мудофаа ишлари билан шуғулланиши лозим бўлган барча идоралар ва ташкилотлар фаолиятини яхшироқ мувофиқлаштиришга, бу ишларни амалга ошириш учун зарур ташкилий ва моддий шарт-шароитлар яратилишига эришиш зарурлигига қаратилди.

Министрликлар ва идораларга запасдаги ёш жангчилар Бутуниттифоқ йиғини қатнашчиларининг таклифларини кўриб чиқиш, уларни амалга ошириш юзасидан тегишли чора-тадбирлар кўриш, ўқиш ва истиқомат жойларида ёшлар ҳамда ўсмирларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда запасдаги жангчиларнинг қатнашувини янада кучайтириш масалаларига бағишланган навбатдаги йиғинга тайёргарлик кўришда ВЛКСМ Марказий Комитетига ва собиқ ҳарбий хизматчиларнинг ташаббускор группасига ёрдам бериш топширилди.

СССР Маориф министрлигига, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига, СССР Мудофаа министрлигига запасдаги ёш жангчиларни, биринчи навбатда интернационал бурчини адо этган жангчиларни ўқув юртларида бошланғич ҳарбий тайёргарлик раҳбарлари сифатида ишга яна ҳам кенгроқ жалб этиш имкониятини кўриб чиқиш таклиф қилинди. Маҳаллий ҳарбий бошқарув, халқ маорифи ва ҳунар-техника таълими органлари уларнинг сифатли танлаб олиниши ҳамда ўқитилишини таъминласинлар.

КПСС Марказий Комитети партия, давлат, касаба союз, комсомол органларининг эътиборини ярадор бўлган ва жароҳатланган собиқ интернационалчи-жангчиларга, ҳалок бўлганларнинг оилалари ва хотирасига нисбатан юзаки, тошбағирлик билан муносабатда бўлиш ҳолларига йўл қўйиб бўлмаслигига қаратди, давлат уларга белгилаган имтиёз ва афзалликларни рўёбга чиқариш юзасидан зарур чоралар кўрилишини талаб қилди.

ВЛКСМ Марказий Комитетига, маҳаллий комсомол органларига интернационалчи-жангчилар ўз соғлиғини қайта тиклаётган госпиталлар, даволаш-профилактика муассасалари устидан оталиқни кучайтириш тавсия этилди.

Оммавий ахборот воситалари, деб таъкидланади қарорда, ёш авлодни ҳарбий-ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялаш соҳасида партия, комсомол, совет, давлат, жамоат ташкилотларининг, ижодий союзларнинг, ҳарбий қисмларнинг иш тажрибасини кенг кўламда ёритишлари керак.

Тинчлик манфаатларини кўзлаб

ТИНЧ ОКЕАНИ ЖАНУБИДА ЯДРОСИЗ ЗОНА ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМА (РАРОТОНГ ШАРТНОМАСИ)ГА ОИД 2- ВА 3- ПРОТОКОЛЛАРНИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТИНЧ ОКЕАНИ ЖАНУБИЙ ҚИСМИ АНЖУМАНИГА АЪЗО БЎЛГАН ДАВЛАТЛАР БОШЛИҚЛАРИГА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи дунёнинг турли районларида ядро қуролидан ҳоли зоналарни вужудга келтириш учун изчиллик билан кураш олиб бормоқда. Совет Иттифоқи бундай зоналарни ядро уруши хавфини камайтириш, ядро урушига тайёргарликнинг географик соҳасини қисқартириш, ядро қуролини тарқатмаслик режимини мустаҳкамлаш, регион даражасида ишонч ва хавфсизлик муҳитини вужудга келтиришнинг энг муҳим тадбирларидан бири, деб ҳисоблайди. Бу эса, шубҳасиз Ер юзидан ядро қуролини йўқ қилиб ташлаш жараёнига кўмаклашган бўлур эди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг 1986 йил 15 январдаги Баёнотида ўртага қўйилган 2000 йилга бориб ядро қуролини тугатишга доир совет программасида гап аслида бутун планетамизни ядросиз зонага айлантириш тўғрисида боради. СССРнинг фикрича, бундай зоналарнинг вужудга келтирилиши регионал кўламда, шунингдек жаҳоншумул миқёсда экологик хавфсизликни мустаҳкамлаш нуқтаи назаридан ҳам ғоят муҳимдир. Тинч океани жанубий қисми анжуманига аъзо бўлган давлатларнинг Тинч океани жанубий қисмида ядросиз зонани вужудга келтириш тўғрисидаги қарори Совет Иттифоқи ташқи сиёсий фаолиятининг ана шу асосий вазифаларига мос келади.

Бизнинг фикримизча, ядросиз зоналарни вужудга келтириш тўғрисидаги аҳдномалар халқаро ҳуқуқнинг ҳамма эътироф этган нормаларига мос бўлиши, уларнинг чинакам ядросиз статусига пухта риоя этилишини таъминлаши лозим. СССР ана шу принципиал позицияга асосланиб, Тинч океани жанубий қисмидаги ядросиз зона тўғрисидаги шартномага оид 2- ва 3-протоколларни 1986 йил 15 декабрда имзолади.

СССР Олий Совети Президиуми ана шу зона ядросиз режими ҳаётийлигини кучайтиришга кўмаклашиш истаги билан ва РАРОТОНГ шартномаси қатнашчилари билдирган истакларни ҳисобга олиб, шартномага оид 2- ва 3-протоколларни ратификация қилди, шу тариқа СССР шартноманинг мазкур протоколларига оид мажбуриятларини тўла бажариш ниятини изҳор қилди.

Совет Иттифоқи юқорида тилга олинган мақсадларга амал қилиб, Тинч океани жанубий қисми анжуманига аъзо бўлган барча давлатлар РАРОТОНГ шартномасига қўшиладилар, деб умид билдиради ва ҳали РАРОТОНГ шартномасига қўшилмаган ядродор давлатларни шартноманинг тегишли протоколларини имзолаб ва ратификация қилиб, РАРОТОНГ шартномасини гарантиялашга даъват этади.

А. ГРОМИКО,
СССР Олий Совети Президиумининг Раиси.

КЎРГАЗМАЛАРГА ТАШРИФ

Минг-минглаб тошкентликлар ва республика пойтахтининг меҳмонлари Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали доирасида Тошкентда намойиш этилаётган «Халқим — диёрим» ва «Ҳиндистон фани ва техникаси» кўргазмаларини томоша қилдилар. Бу ерга келган кишилар гўё дўст мамлакат бўйлаб саёҳат қиладилар, мазкур икки кўргазма экспозициялари Ҳиндистон шаҳарлари ва қишлоқларидаги турмуш тўғрисида яхши тасаввур берибгина қолмай, шу билан бирга Ҳиндистон олимлари ва инженерларининг замонавий машина ва асбоблар яратиш соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя қилади, Ҳиндистон халқ маданиятининг бойлиги ва гўзаллигини очиб беради.

Тошкентдаги Ҳиндистон кўргазмаларини совет кишилари ниҳоятда қизиқиб томоша қилмоқдалар, бу уларнинг улуғ ҳинд халқига меҳр-муҳаббатининг, халқимиз иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни ҳар жиҳатдан мустаҳкамлашга интилаётганлигининг яна бир далили бўлди.

23 февраль куни кўргазмаларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар Р. Н. Нишонов, В. А. Антонов, В. А. Головин, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. Н. Лобко, В. И. Огарок, Б. Ф. Сатин, В. А. Хайдуров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. Искандаров, В. В. Сударенков, С. У. Султонова келиб кўришди. Ҳиндистон Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Йогендра Кумар улар билан бирга келди.

Экспозициялар кўздан кечирилаётган вақтда Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасидаги анъанавий иқтисодий ва маданий алоқалар халқларимиз манфаатлари, тинчлик ва тараққиёт манфаатлари йўлида кенгайиб ва бойиб бораверишй таъкидланди.

(ЎзТАГ).

ИЖОД УЧУН МУКОФОТЛАР

Ўзбекистоннинг юзлаб олимлари, рационализаторлари, ихтирочилари, ишлаб чиқариш новаторлари янги турда кўплаб харидоргир моллар яратиш, уларнинг сифатини ошириш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш вазифаларини ижодий ҳал қилмоқдалар. Улар яратган буюмлар бултур СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги «Октябрь байроғи остида 70 йил» юбилей экспозициясида кўрсатилиб, мутахассисларнинг юксак баҳосига сазовор бўлганди.

24 февраль куни Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ишланма авторларига тантанали вазиятда мукофотлар топшириш маросими бўлиб ўтди. Республика новаторларининг катта бир группасига СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг гувоҳномалари ва медаллари берилди. Мукофотларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. В. Сударенков топширди.

(ЎзТАГ).

КПСС — РЕВОЛЮЦИОН ЯНГИЛАНИШ ПАРТИЯСИ

Бугун КПСС XXVII съезди очилган кунга икки йил тўлди. У мамлакат, умуман ҳозирги дунё ҳаётида кескин бурилиш даврида бўлиб ўтди. Съезд қатнашчилари давримизни кенг, ленинча мушоҳада этиб, реалистик, ҳар тарафлама ўйлаб кўрилган ҳаракат программасини ишлаб чиқдилар. Бу программа улуғ мақсадлар ва реал имкониятларни, партия режаларини ҳар бир инсоннинг умид ва орзулари билан узвий тарзда боғлади. XXVII съезднинг қарорлари кўп йилларга ва ўн йилликларга мўлжалланган олға томон ҳаракатимизнинг, совет социалистик жамиятининг сифат жиҳатидан янги ҳолатлар сари ҳаракатли характерини ҳам, суръатларини ҳам белгилаб берди.

Съезд КПССнинг янги таҳрирдаги Программасини, партия Уставига киритилган ўзгартишларни, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка ва истиқболга мўлжалланган Асосий йўналишларини қабул қилди. Бу ҳужжатларда босиб ўтилган йўлга баҳо бериш, етилган вазифаларни ўртага қўйиш билангина чекланмасдан, айни чоғда келажакка ҳам назар ташланди. Бу ўринда гап Совет Иттифоқи XXI асрга қандай ҳолда қадам қўйиши, халқаро майдонда социализмнинг қиёфаси ва позициялари қандай бўлиши, инсоннинг эртанги куни қандай бўлиши ҳақида борди.

Бугунги кунда совет халқи съезд белгилаб берган ижтимоий тараққиёт вазифаларини амалга ошира бориб, сиёсий, иқтисодий ва маънавий соҳаларда тобора катта ютуқларга эришмоқда. Жамиятимизнинг моддий-техника базасини тубдан қайта қуриш, фан-техника тараққиёти негизида халқ хўжалигини қайта қуриш соҳасида дастлабки катта қадамлар ташланди. Структуравий ва инвестиция сиёсати ўзгармоқда, бошқарувни такомиллаштириш, халқ хўжалиги механизмини қайта қуриш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш асосида ишлаётган корхоналар саноат маҳсулотининг 60 процентдан кўп қисмини ишлаб чиқаради. 1,5 мингдан кўп завод ва фабрикада маҳсулотнинг Давлат қабули амал қила бошлади. Корхоналар ва тармоқларнинг ташқи иқтисодий алоқа имкониятлари тобора кенгаймоқда. Экономиканинг саноат ва аграр секторидаги ишларнинг яхшиланиб бораётганлиги яққол кўринмоқда. КПСС бу муҳим ҳаётий тадбирларни амалга оширишни йўналтирар экан, бунда аввало инсон тўғрисида, унинг меҳнат ва турмуш шароитини янада яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилишни энг муҳим вазифа деб билмоқда.

Бунёдкорлик ишларининг миқёслари ўсиб, мураккаблашиб бориши билан бирга партиянинг раҳбарлик роли, бинобарин унинг жамият ва халқ олдидаги масъулияти ҳам қонуний равишда ошиб бормоқда. Шунинг учун ҳам партия ўз ишини партия ҳаётининг ленинча нормаларига, демократик централизм, коллектив раҳбарлик, партия ички демократиясини, коммунистларнинг ижодий активлигини, танқид ва ўз-ўзини танқидни, кенг ошкораликни ҳар томонлама ривожлантириш принциплари асосида қурмоқда.

Жамиятни жадал ривожлантиришни социалистик демократияни, унинг ҳамма томонлари ва кўринишларини янада такомиллаштиришсиз, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқарувини мустаҳкамлашсиз тасаввур этиб бўлмайди. Социалистик демократия — бу халқнинг ўз-ўзини бошқарувини ҳар томонлама ўстириш, ақл-идрок ва талаблар мусобақасидир. Чинакам демократия ўз моҳиятига кўра бунёдкор кучга эга бўлиб, у масъулиятсиз, демагогия ва ўзибўларчиликнинг муросасиз душманидир. Бу — партиямиз, социалистик тузумимизнинг чинакам демократик табиатининг ёрқин далилидир. Бунда партия ўз фаолиятида амал қиладиган назарий ва сиёсий билимларнинг давомийлиги яққол кўринади. Давомийлик эса — партия назарияси ва сиёсатининг, унинг марксизм-ленинизмга содиқлиги, ҳамма масалада принципиаллилиги масаласидир. Айни вақтда партиямизга хос бўлган изчиллик ва давомийлик партия назарияси, стратегияси ва тактикасини ижодий ривожлантиришни, унинг фаолиятидаги асосий йўналишларни новаторларча излаб топишни назарда тутади.

КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленуми, партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари томонидан ишлаб чиқилган жадаллаштириш йўли жамият ва партиянинг соғлом кучлари юксак масъулият ҳисси билан тушуниб етган ҳаётий эҳтиёжнинг ифодаси бўлиб қолди. Зеро, партия мамлакатда вужудга келган аҳволни мардларча аниқ баҳолади, сиёсатда, экономикада социал ва маънавий ўзгаришлар ясаш, халқни туб қайта ўзгаришлар йўлига сафарбар этиш зарурлигини дадил кўтариб чиқди. КПСС Марказий Комитетининг январь, июнь Пленумлари (1987 йил) апрель Пленумигача бўлган даврни чуқур таҳлил қилиб, 70-йиллар ва 80-йилларнинг бошларида мамлакатда юзага келган вазиятни атрофлича кўриб чиқди.

Гап шундаки, янги жамият қурилишининг ленинча принциплари ва методларидан чекинганлигимиз, социалистик қонунчилик, партия ва жамият ҳаётининг демократик нормалари бузилганлиги, волюнтаристик қарорлар, догматизм, амалий ишлардаги мўртлик бизга қимматга тушди. Шу йиғилиб қолган муаммолар негизида сўнгги ўн беш йил ичида иқтисодий, социал маданий ва бошқа соҳаларда жуда кўп ва катта ечимларнинг йўқлиги яққол кўринди, назарий жабҳада догматик қарашлар устун келди.

Айни вақтда большевиклар, В. И. Ленин таълим берганидек, ўрганиб олинган сўзларни ҳадеб такрорлайвермасликлари билан эмас, балки, янги тарихий шароитга диққат билан эътибор беришлари билан кучлидирлар. Эндиликда партиямизнинг иқтисодий стратегияси ҳақиқатан ҳам тарихий миқёсда қайта ўзгаришлар ясашга қаратилгандир. Биз шу уч беш йиллик ичида саноат потенциалини икки баравар кўпайтириб, социалистик қурилишнинг ўтган ҳамма йилларида амалга оширилган ишларни қилишимиз керак. Ишда бундай суръатлар бўлишини вақтнинг ўзи, совет кишиларининг фаровонлигини янада ошириш, уларнинг ҳаётини янада маънавий бой, тўлақонли ва мазмунли қилиш зарурати тақозо этмоқда.

КПСС ЎЗИНИНГ БУТУН ФАОЛИЯТИДА ШУНГА АМАЛ ҚИЛАДИКИ, МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ТАЪЛИМОТИГА САДОҚАТ УНИ ТЎПЛАНГАН ТАЖРИБА НЕГИЗИДА ИЖОДИЙ ТАРЗДА РИВОЖЛАНТИРИШДАДИР. ЖАМИЯТИМИЗ ВА УМУМАН, ЖАҲОН ТАРАҚҚИЕТИНИНГ ҲОЗИРГИ БУРИЛИШ ХАРАКТЕРИДАН КЕЛИБ ЧИҚАДИГАН ПРОБЛЕМАЛАРНИНГ МУРАККАБ КОМПЛЕКСИ БУГУНГИ КУНДА ПАРТИЯ НАЗАРИЙ ТАФАККУРИНИНГ МАРКАЗИДА ТУРИБДИ.

(КПСС XXVII съезди материалларидан).

КПСС аввалги вақтларда йўл қўйилган технократик-ғайриилмий ёндашувларга маълум даражада оғишларни тузатмоқда. Партия, совет, хўжалик органлари фаолиятидаги кучли, яхлит социал сиёсатни амалга ошириш томон кескин бурилиш бўлаётганлиги ҳозирги вақтнинг ўзига хос хусусиятидир. Уй-жой қурилиши ва кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини соғломлаштириш, яхшилаш борасида катта-катта тадбирлар амалга ошириле бошланди.

Партия томонидан қўйилган улкан, революцион вазифаларни амалга оширишнинг ҳал қилувчи воситаси фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, халқ хўжалигини техник жиҳатидан қайта қуришни амалга ошириш, уни ривожланишнинг интенсив изларига ўтказиш, совет экономикасини уюшқоқлик ва самарадорликнинг юксак босқичига олиб чиқишдир. Ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқаришни техник жиҳатидан қуроллантиришга 200 миллиард сўмдан кўп маблағ ажратилади. Бу ўтган ўн йилдагидан кўпдир. Шу мақсадларда хўжалик механизми, бошқарувнинг бутун системаси яхшиланади, меҳнаткашларнинг малакаси ва маълумоти оширилади.

Партия ошкораликка кенг эътибор бермоқда. Ленинчи партияга ёт бўлган бошқа практика шунга олиб келган бўлур эдики, биринчидан, мухолифларимиз тарих ва замоннинг мураккаб масалаларини бошқача талқин қилган бўлур эдилар, иккинчидан, негатив ҳодисалар ҳақида лом-мим демасликка уриниш партиямиз сўзига ишончни сусайтирар, жамиятда ҳамма нарсага бефарқ қарашга олиб келарди. Хуллас, сўз билан иш ўртасида мувофиқлик бўлмаган бўлур эди. Шунинг учун ҳам КПСС бундан буён ҳам ўзининг кундалик фаолиятида давлат ва хўжалик бошқарувининг ҳамма соҳаларида ўз сиёсатининг илмий асосланишини таъминлаб бормоқда, коллектив ақл ва омма тажрибасига кенг таянмоқда, уларнинг ижтимоий ташаббусини ривожлантирмоқда. Партия ғоявий-назарий, сиёсий-тарбиявий, ташкилотчилик ва хўжалик фаолиятининг бирлигига, ҳар қандай турғунлик ва консерватизмга қарши муросасиз курашга, ҳозирги замоннинг социал-иқтисодий, илмий-техникавий ва ғоявий-тарбиявий масалаларини ижодий қидиришга принципиал аҳамият бермоқда. Партия ўз ташкилотлари, комитетлари, аппарат ходимларидан, барча кадрлардан омма билан алоқани мустаҳкамлашни, унга янги куч-ғайрат бағишлашни, кишилар билан ишлаш формаларини ҳар хил қилишни, формализм ва бюрократизм ҳолларига қарши астойдил кураш олиб боришни, халқ ичига — партиянинг қуйи звеноларига, меҳнат коллективларига, аҳоли орасига кириб боришни талаб қилмоқда. Хуллас, М. С. Горбачев айтганидек, биз социализмнинг демократик табиатидан, унинг омма ижодидан озиқланиш ҳаётий эҳтиёжидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланмоғимиз лозим.

Янги тарихий шароитларда партия иттифоқдош республикаларнинг Коммунистик партиялари олдига тобора янги талаблар қўймоқда. Ўзбекистон Коммунистик партияси — КПССнинг жанговар отрядларидан бири. Бугунги кунда 640 мингдан кўп аъзоси бўлган республика партия ташкилоти партия XXVII съезди қарорларини амалга ошириш йўлида астойдил ғайрат қилмоқда. КПСС XXVII съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги қарорларини амалга ошира бориб, республикада ижтимоий ҳаётни янада демократиялаш, халқ хўжалигини бошқарувни тубдан қайта қуриш, иқтисодий, социал ва маънавий соҳаларда юз берган нохуш ҳолларни дадиллик билан бартараф этиш юзасидан собитқадамлик билан иш олиб борилмоқда. Эндиликда қисман «тузатиш» ва «қайта тузатиш»дан бошқарувни яхлит, тубдан ислоҳ қилишга ўтилди. 1988 йилда амалда корхоналар тўғрисидаги Қонунни—бошқарувнинг янги системаси асосини ўзлаштириб, уни ўн учинчи беш йилликда мукаммал ишга солишга тайёргарлик кенг йўлга қўйилмоқда.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг яқинда бўлиб ўтган IX пленуми республикамизда қайта қуриш ишлари қандай бораётганлигини атрофлича ва талабчанлик руҳида таҳлил қилди. Унда ташкилотчилик ва идеологик ишлар самарадорлигини бутун чоралар билан ошириш, партиявий раҳбарлик таъсирчанлигини кучайтириш билангина республикани социал-иқтисодий ривожлантиришни реал жадаллаштириш, унинг мамлакат халқ хўжалиги комплексига қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш зарурлиги таъкидланди.

КПСС ленинча анъаналарга амал қилиб, партия конференцияларини ўтказиш практикасини қайта тиклади. Бугунги кунда Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига тайёргарлик алоҳида кўтаринкилик ва энг муҳими ишчанлик вазиятида ўтмоқда. Бу ишлар қайта қуриш соҳасида ўтказилаётган ҳамма ишларни яхшилаш учун, ҳеч шубҳасиз салмоқли самаралар беради.

КПСС — революцион янгиланиш партияси. Унинг сиёсати эса ҳаётбахшдир.

В. ШАПОВАЛЕНКО,
тарих фанлари доктори, профессор.

Н. К. КРУПСКАЯ ТЎҒРИСИДА КИТОБ

«Надежда Крупская тўғрисида. Хотиралар, очерклар, замондошларининг мақолалари» китоби босмадан чиқди.

Атоқли давлат ва партия арбоблари, рассомлар, ёзувчилар, Надежда Константиновна билан бирга ишлаган ўртоқлар мазкур китобга киритилган очерклар ва хотираларнинг муаллифларидир. Улар В. И. Лениннинг рафиқаси ва сафдоши, ишчилар синфи иши учун матонатли курашчи ҳақида ҳикоя қилганлар.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик самарали ишлари, планлар бажарилишини таъминлаганлиги, фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга жорий этишда актив қатнашганлиги учун Жиззах область Бахмал районидаги «Бахмал» совхозининг директори ўртоқ Абдувоийд **Усановга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик самарали педагогик ишлари ҳамда актив жамоатчилик фаолияти учун В. А. Успенский номидаги республика ўрта махсус музика интернат-мактабининг муаллими ўртоқ Зоя Александровна **Завьялова**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика музика ва ижрочилик санъати кадрларини тайёрлаш борасидаги кўп йиллик самарали педагогик ишлари учун В. А. Успенский номидаги республика ўрта махсус музика интернат-мактабининг муаллими ўртоқ Лариса Асомовна **Муҳитдинова**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик самарали ишлари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришдаги хизматлари учун Жиззах область ипакчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори ўртоқ Абиди Файзиевич **Сатторов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

САРА УРУҒ — МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

Республикамизда чигит экиш мавсумининг бошланишига оз фурсат қолди. Маҳаллий шароитга мослашган ғўза навларининг юқори сифатли чигитини экиш пахта ҳосилдорлигини ошириш, унинг сифатини яхшилашга имкон яратади. Шунинг учун барча технологик талабларга жавоб берадиган уруғликни тайёрлаб қўйиш муҳим аҳамият касб этади.

ЎТГАН йилги ноқулай об-ҳаво шароити ғўза ривожини орқага суриб юборди, ҳосил кеч етилди. Уруғлик пахта тайёрлаш пайтида бўлиб ўтган ёғингарчиликлар хом ашёни офтобда қуритиш ишларини кўнгилдагидек ўтказишга имкон бермади. Бунинг устига айрим область, район ва хўжалик раҳбарларининг муҳим ишга эътиборсизлик билан қараганликлари оқибатида республикадаги уруғлик пахтанинг анчагина қисми намлиги юқори бўлган ҳолда тайёрланди.

Пахта заводлари раҳбарлари, мутахассисларнинг ўз вазифаларига совуққонликлари оқибатида ёмон сақланган уруғлик пахталарнинг 1—5—8 проценти куйганлиги аниқланди. Уруғлик пахтани тозалашда чигитнинг механик эзилиши нормадагидан ортиб кетишига йўл қўйиляпти. Тошкент, Жиззах ва Сирдарё областларининг кўпгина пахта заводларида тайёрланаётган чигитнинг механик эзилиши 6—8 процент ва ундан ортиқни ташкил этмоқда. Бундай чигитлар экилганда ҳосилдорлик кескин пасайиб кетиши мумкин.

Чигитни туксизлантирувчи цехларнинг иши ҳам талаб даражасида эмас. Бундай цехларда тайёрланаётган туксизлантирилган чигитларнинг 80 процентдан кўпроғи механик тарзда эзилгандир.

Хўжаликларга чигитни фақат дориланган ҳолда жўнатиш даркор. Уруғликни зарарсизлантириш марказлашган тартибда амалга оширилади. Лекин ҳозир мавжуд бўлган уруғликни дориловчи машиналар тузилишига кўра чигитни сифатли дорилашга имкон бермайди. Шу билан бирга, ҳозиргача чигитнинг тўла дориланганлигини аниқлашга ёрдам берадиган мослама йўқ. Уруғликни дорилаш сифати устидан мутахассислар мунтазам назорат ўрнатмоқлари керак.

Самарқанд области пахта заводларининг коллективлари республикада биринчи бўлиб уруғликни тозалашни тугалладилар. Бу тадбир Қорақалпоғистон АССР, Сурхондарё, Фарғона, Жиззах областларида жуда секинлик билан бормоқда. Бу жойларда муҳим иш эндигина 45,6—61,6 процент бажарилди, холос.

Чигитни туксизлантириш суръати ҳам паст. Пландаги 24,5 минг тонна ўрнига эндигина 11,5 минг тонна чигит туксизлантирилди. Сирдарё областида пландаги 6 минг тонна ўрнига 1,9 минг тонна уруғлик тайёрланди. Жиззах областида ҳам бу борадаги иш қониқарли эмас. Экин-тикин ишларига яқин қолган ҳозирги пайтда уруғлик тайёрлаш, уларни марказлаштирилган тартибда дорилаш суръати ташвиш туғдираётир. 16 февралгача пландаги 137,1 минг тонна ўрнига атиги 52,6 минг тонна уруғлик дориланди, холос.

Юқори сифатли уруғлик тайёрлаш учун республика Давлат агросаноат комитети пахта тозалаш тармоғи корхоналари коллективлари ўртасида уруғлик чигитни ўз вақтида ва сифатли тайёрлаш бўйича республика конкурсини ўтказишга қарор қилди. Мавсум якунларига кўра, уруғлик чигит тайёрлашда энг яхши кўрсаткичларга эришган корхоналар пул мукофотига тақдим этилади.

Ғолибларни рағбатлантириш мақсадида қуйидаги мукофотлар белгиланди.

ЎРТА ТОЛАЛИ УРУҒЛИК ПАХТАНИ ҚАЙТА ИШЛАЙДИГАН ЗАВОДЛАР БЎЙИЧА:

Тукли уруғлик чигит бўйича:

— Ҳар бири 10 минг сўм бўлган учта биринчи пул мукофоти;

— Ҳар бири 6 минг сўм бўлган бешта иккинчи пул мукофоти;

— Ҳар бири 3 минг сўм бўлган олтита учинчи пул мукофоти.

Туксизлантирилган уруғлик чигит бўйича:

— Ҳар бири 3 минг сўм бўлган иккита пул мукофоти;

ПАХТАНИНГ ИНГИЧКА ТОЛАЛИ НАВЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛОВЧИ ЗАВОДЛАР БЎЙИЧА:

— Битта 10 минг сўмлик биринчи пул мукофоти;

— Битта 6 минг сўмлик иккинчи пул мукофоти.

Республика конкурси ғолибларини мукофотлаш уруғлик фондини тайёрлашда юқори натижаларга эришишга шахсан қўшилган ҳиссага, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва уруғлик классини оширганлигига боғлиқ равишда амалга оширилади.

Конкурсни ўтказиш даврида корхоналар диққат-эътиборини уруғликни тозалаш бўйича белгиланган планларнинг бажарилишини тезлатиш, чигитни сифатли равишда саралаш, туксизлантириш ва марказлашган тартибда дорилашни таъминлашга қаратиш лозим. Уруғлик тайёрланадиган цехларда янги машина ва қурилмаларни ўрнатиш, чиқарилаётган уруғликнинг унувчилиги I ва II класс бўлишини таъминлаш керак.

Коллективлар уруғликни тозалаш планларини шу йил 1 мартгача, чигитни туксизлантириш, саралаш ва марказлаштирилган тартибда дорилаш топшириғини 25 мартгача тамомлаши лозим. Конкурсда жами тайёрланган уруғликда унувчанлиги I ва II класс бўлган чигит миқдори, механик эзилганлик даражаси ва унда тукнинг қолиш миқдори ҳисобга олинади.

Уруғлик чигитни бир областдан бошқасига етказиб бериш 1988 йил 10 мартдан кечикмай тугалланиши керак.

Шунингдек, конкурсда янги техникани ва технологияни ўзлаштириш бўйича топшириқнинг бажарилиши, коллективда меҳнат интизоми ҳамда меҳнатни муҳофаза қилишнинг аҳволи ҳам ҳисобга олинади. Пахта заводлари гектар бошига 60—70 килограмм тукли, 25—30 килограмм туксизлантирилган чигит экиш нормасидан келиб чиққан ҳолда хўжаликларга фақат бир хил селекцион нав уруғлигини беришлари зарур. Экиш ва қайта экиш учун жамғарилган резерв уруғлик тайёрлов пунктларида сақланиши даркор.

Р. НАЗАРОВ,
республика Давлат агросаноат комитети пахта ва каноп ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи.
Н. СОЛИХЎЖАЕВ,
уруғчилик ва пахта навларини жойлаштириш бўлими бошлиғининг ўринбосари.

• *Фотоайбнома* •

ИНТИЛИШ БЎЛМАГАЧ...

Травертин — оҳакли туф, нақшкор, қурилиш тоши. У Ўзбекистонга Озарбайжондан олиб келинади.

Чуст районидаги тошни қайта ишлаш заводининг қурилиш майдони мана уч йилдирки, ҳувуллаб ётибди.

Завод қурилиши керакми, ёки?..

Чуст район ижроия комитети, Наманган область ижроия комитети, Ўзбекистон ССР Госстройи ва Госплани ходимлари бу масала хусусида ўйлашмоқда. Завод қурилиши 1985 йилда тўхтаб қолди. Шундан буён мазкур масала бўйича ўзаро ёзишмалар давом этаяпти.

Лекин корхона қурилаётган жойда ҳам, мутасадди ташкилотлар ўртасида ҳам масаланинг ижобий ҳал этилиши ҳақида якдил фикр йўқ. Баъзилар бу ердаги хом ашё миқдорини арзимаган деб ҳисобласалар, бошқаларнинг фикрича, қурилишлар учун унинг миқдори етарлидир. Айримлари эса умуман завод қурилишининг ҳожати йўқ дейишмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, травертин запасининг аниқланган қисмидаги маҳсулот республика қурилишлари учун 20-25 йилга етади.

Хуллас, ҳамкорлик бўлмагач, иш олға силжимаяпти. Травертин блоклари қўл кучи билан қазиб олинмоқда, қайта ишлаш учун эса Тошкент области ва Қорақалпоғистонга жўнатилмоқда. Жўнатувчига биргина темир йўл вагонининг нархи 400 сўмга яқин тушмоқда. Ҳар ойда эса 15 вагонгача юк жўнатиляпти.

Шундай қилиб, Чуст районида тошни қайта ишлаш заводи қурилиши керакми, ёки?..

ЎзТАГ фотохроникаси бу саволни республика Госстройи ва Госплани ҳукмига ҳавола этади.

Суратларда: 1. Маҳсулотни қазиб олиш пайти. 2. Заводнинг қурилиш майдони.

А. Ковтун фотолари (ЎзТАГ).

Дунё воқеалари

ДЕҲЛИДА ДАВРА СУҲБАТИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг Афғонистонга оид Баёноти ана шу мамлакатда аҳволни бартараф этиш ва тинчликни тиклаш учун, регионда вазиятни нормаллаштириш учун реал истиқболлар очиб беради. Ҳиндистон пойтахтида бўлиб ўтган «М. С. Горбачев Баёноти муносабати билан Афғонистондаги вазият» мавзуидаги давра суҳбати қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Суҳбатда Ҳиндистоннинг таниқли давлат ва сиёсат арбоблари, олимлар ва дипломатлар иштирок этдилар. Давра суҳбати «Юнити интернэшнл» нуфузли халқаро жамоат ташкилоти ташаббуси билан ўтказилди.

(ТАСС).

• *Ўзбекистон ва жаҳон*

«АҚШ ҲАЁТИДА ИНФОРМАТИКА»

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА АНА ШУ МАВЗУДА КЎРГАЗМА ОЧИЛАДИ

Бу кўргазманинг ташаббускори ва ташкилотчиси АҚШнинг ЮСИА ахборот агентлигидир. Кўргазма Тошкентда март ойининг охиригача давом этади. Кўргазма очилиши арафасида ЎзТАГ мухбирлари кўргазма директори Ричард Сунб билан учрашиб, Ўзбекистон пойтахти аҳли ва Тошкент меҳмонларига шу тадбир ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдилар:

— 1985 йилнинг ноябрь ойида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Михаил Горбачев ва АҚШ президенти Рональд Рейган фан, маориф ва маданият соҳасида алоқалар ва айрибошлашлар тўғрисидаги битимга имзо чеккан эдилар. Мазкур кўргазма ана шу битим доирасида ўтказилаётган кўпдан-кўп тадбирларнинг биридир. Бу кўргазмани биз ҳозиргача Москва, Ростов-Дон, Киев ва Тбилисида намойиш этдик. Тошкентдан кейин Иркутск шаҳрига, сўнгра Магнитогорск, Ленинград шаҳарларига борамиз. СССР бўйлаб сафаримиз шу йилнинг охирида Минск шаҳрида якунланади. «АҚШ ҳаётида информатика» кўргазмаси совет кишиларида катта қизиқиш уйғотаётганидан хурсандмиз. Кўргазмани ҳозирнинг ўзидаёқ 900 мингдан кўпроқ киши томоша қилди. Тошкентда кўргазмамизга миллионинчи томошабин келади, деб умид қилаяпмиз. Ҳозир кўргазмани Хитойда намойиш қилиш ҳақида музокаралар олиб борилмоқда.

Кўргазмада техникавий ускуналар — компьютерлар, алоқа воситалари намойиш этилаётганига қарамай, биз уни гуманитар, маданият масалаларига бағишланган кўргазма, деб ҳисоблаймиз. Кўргазма фан-техника революцияси асридаги Америка жамиятининг турмуш тарзи ва маданиятини акс эттиради. Экспозицияни тайёрлар эканмиз, электроника ва информатика соҳасидаги энг сўнгги ютуқларни кўрсатишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўймадик. Биз ана шу ютуқлар ҳозирги давр кишисининг кундалик ҳаётига қай тахлитда кириб бораётганини кўрсатмоқдамиз. Агар тижорат тили билан айтадиган бўлсак, компьютерлар оммавий эҳтиёж товарларига айланмоқда.

Сиз бу ерда бизнесмен ва репортерлар, хизматчи ва фермерлар ишида ёрдам бераётган компьютерлар билан танишасиз. Аёллар сумкасига сиғадиган жажжи компьютерларни ҳам намойиш этмоқдамиз. Компьютер техникаси ранг-тасвир санъатида ва санъатнинг бошқа турларида, саноат дизайни ва медицинада қандай қўлланилаётганини ҳам кўрсатамиз.

Экспозициянинг бир қисмида турмушда ҳам қўлланилаётган янги алоқа воситаларини намойиш этмоқдамиз. Булар орасида, масалан, симсиз телефонлар, йўлдош орқали алоқа қилиш йўли билан юзлаб телекомпанияларининг кўрсатувларини қабул қилишга имкон берадиган махсус антенналиі телевизорлар бор.

Халқлар ўртасидаги алоқалар ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш, ахборот ва ғоялар айрибошлашни кучайтириш — кўргазманинг бош ғоясидир. Бу менинг Совет Иттифоқига ўн иккинчи марта келишим. Бундан икки йил муқаддам Тошкентда ҳам бўлган эдим. Юртингизга яна келганимдан хурсандман. Биз мамлакатингизда катта ижобий ўзгаришлар бўлаётганини кўриб турибмиз. СССРда содир бўлаётган қайта қуриш шароитида ҳар иккала томон учун манфаатли экономика соҳасидаги, турмушнинг бошқа соҳаларидаги алоқаларимиз муттасил ривожланиб бораверишига ишонамиз, деди Ричард Сунб.

* * *

24 февраль куни республика Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида «АҚШ ҳаётида информатика» кўргазмаси очилиши олдидан матбуот конференцияси бўлиб ўтди. 25 февраль куни кўргазманинг очилиш маросими бўлади, кейинги кундан бошлаб эса кўргазмани дастлабки томошабинлар келиб кўришади.

К. СТЕЛЬМАШЕВ,
И. ХИСОМОВ,
ЎзТАГ мухбирлари.

РАССОМЛАР КЎРГАЗМАСИ

Жанубий Моравиядаги Шумна шаҳрида очилган графика асарлари кўргазмаси катта қизиқиш уйғотди. Кўргазмада Ўзбекистон рассомларининг асарлари намойиш этилмоқда. График рассомлар Ўзбекистон бугунги ҳаётининг турли жиҳатларини ёрқин, жозибадор бадиий воситалар билан тасвирлаганлар. Экспонатлар орасида Ўрта Осиёдаги кўҳна шаҳарларнинг тарихи ва равнақи акс этган асарлар ҳам бор.

Кўргазмани чех санъаткорлари Ўзбекистон халқаро алоқалар жамияти билан ҳамкорликда уюштирдилар.

(ТАСС).

АРХЕОЛОГЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Антик Шарқ тарихи проблемалари бўйича жаҳондаги етакчи мутахассислардан бири парижлик профессор Поль Бернар юз йил аввал қилинган қаллоблик изларини фош этишда совет мутахассисларига ёрдам берди. У Ўрта Осиё халқлари қадимги маданиятини асосли тадқиқ этаётган Франция билан Ўзбекистон археология қўшма группаси составида ишлаётиб, бу ердаги музейлар фондида сақланаётган ҳамда ўтган асрнинг европалик усталари маҳорат билан антик давр тусини берган кумуш ва сопол ашёлардан бир қанча хилларини топиб олди. Маълум бўлишича, бу ашёлар ўз вақтида Шарқ бойваччаларига боплаб пулланган. 1917 йил Октябрь революциясидан кейин эса ана шу ясама ашёлар кўпдан-кўп ҳақиқий кўҳна ашёлар билан бирга музей фондларига ўтказилган.

— Бу олимнинг амалий фаолиятида биргина ҳол эмас,—дейди тарих фанлари кандидати, биргаликда олиб борилаётган ишларнинг Совет Иттифоқи томони қатнашчиларидан бири Э. Ртвеладзе. — Профессор Бернар тадқиқотлари Европа билан Америка музейларида антик даврникига тақлид этиб ясалган анча-мунча асарларни фош этишга имкон берди. Бу қаллобликнинг очилиши Ўзбекистон Фанлар академияси археология институти, Ҳамза номидаги санъатшунослик институти билан Франция илмий тадқиқотлар миллий маркази археология бирлашмаси ўртасида тузилган шартнома доирасида икки мамлакат олимлари самарали ҳамкорлигида содир бўлган биргина воқеадир.

Франция билан СССРда нашр этишга тайёрланган икки китоб биргаликда олиб борилган иш биринчи босқичининг асосий якуни бўлди. Шулардан бири — «Исломгача бўлган Ўрта Осиёда дин ва ёдгорликлар» Парижда босилмоқда, «Бактрия — Тохаристон билан Суғд шаҳар маданияти» эса Тошкентда чиқарилди. Ўрта Осиёдаги қадимги давлатлар — Бактрия билан Суғдиёна тарихига доир ана шу дастлабки Совет — Франция тўпламлари бу давлатларнинг антик Европа билан маданий-иқтисодий алоқаларини тадқиқ этишда янги бир саҳифа ёзиб, икки мамлакат ажралган ҳолда бўлган илгариги қарашларни рад этди. Олимлар бу давлатлар эллинистик дунёнинг ажралмас қисми бўлганлигига асосли далиллар келтирганлар.

Келгусида ёши икки ярим минг йилдан ошадиган Самарқанддаги Афросиёб шаҳристонига бирлашган археологик экспедиция ташкил этиш мўлжалланади.

Л. СТРУННИКОВА,
К. СТЕЛЬМАШЕВ,
ЎзТАГ мухбирлари.

ЖАСОРАТНОМА

СОВЕТ ҲАРБИЙ ДОКТРИНАСИ ҲАМ ОЛҒА СУРИЛГАН ТАШАББУСЛАРНИНГ ҲАРФИ ВА РУҲИГА ТЎЛА МУВОФИҚ РАВИШДА ҚУРИЛАДИ. БУ ДОКТРИНАНИНГ ЙЎНАЛИШИ ФАҚАТ МУДОФАА ХАРАКТЕРИГА ЭГА. БИЗ ҲАРБИЙ СОҲАДА БУНДАН БУЁН ҲАМ ҲЕЧ КИМНИНГ ЎЗ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН ҚЎРҚИШИ, ҲАТТО ХАЁЛДА БЎЛСА ҲАМ ҚЎРҚИШИ УЧУН АСОС ТУҒИЛМАЙДИГАН ТАРЗДА ИШ ТУТАВЕРИШ НИЯТИДАМИЗ.

(КПСС XXVII СЪЕЗДИ МАТЕРИАЛЛАРИДАН).

ОКТЯБРЬ ФАРЗАНДИ

Ватанимиз Қуролли Кучларининг жангчилари барча совет халқлари қатори партиямизнинг XXVII съезди қарорларини амалга ошириш йўлида ғайрат ва шижоат кўрсатмоқдалар. Улар Улуғ Октябрь иши ва ғояларининг давоми ва ривожи бўлган қайта қуришда фаол қатнашмоқдалар.

Совет Қуролли Кучларининг тарихи муддат жиҳатдан узоқ эмас, аммо буюк воқеаларга бойдир.

Халқ Комиссарлари Совети Ватан устида рўй берган хавфни одилона баҳолаб, 1918 йил 28 январда Ишчи-Деҳқон Қизил Армияси, 11 февралда эса Ишчи-Деҳқон Қизил Флотини тузиш ҳақида декретлар қабул қилган эди. Унда Совет ҳарбий қурилишининг асосий принциплари ҳам белгилаб берилган. Тарихда биринчи марта армиянинг синфий характерга эгалиги расман эълон қилинди.

1918 йилда ташкил этилган ҳарбий округлар қаторида бизнинг Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округимиз ҳам бор эди. Унинг жангчилари Ватанимиз жанговар тарихига, унинг шонли армияси ҳамда совет халқининг қаҳрамонлик йилномаларига кўплаб шонли саҳифалар битди.

Қизил Армия гражданлар уруши жангларида тобланди, чиниқди ва катта тажриба орттирди. У турли йўналишларда ҳаракатлар олиб борган эди. Сибирь, Волга-Дон ҳамда Кубанда оқ гвардиячилар ва интервентларни тормор келтириш, Перекоп ва Волочаевкани штурм қилиш операциялари ҳозир ҳам дўстларимизни фахрлантирса, душманларимизни ларзага солади. Туркистон фронтининг Закаспий, Еттисув областлари, Бухоро, Марв, Кушка, Теженни озод қилиш, Фарғона водийси ва Қорақумда босмачиларни яксон этиш йўлидаги фаолияти ҳам диққатга сазовор.

Жаҳон империализми, инқилоб душманларининг қуролли кучлар ёрдамида Советлар ҳокимиятини ағдариб ташлаш йўлидаги уринишлари тўла барбод этилди. Бизнинг ғалабаларимиз Совет давлатининг енгилмаслиги, ишчи ва деҳқон иттифоқининг метиндай мустаҳкамлиги, ғолиб пролетариатнинг ҳарбий ташкилоти қудратли эканлигининг ёрқин далили бўлди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг узлуксиз ғамхўрлиги туфайли мамлакатимизда Совет Қуролли Кучларининг жанговар қудрати ошиб бориши, унинг Ватан ҳимоясида мустаҳкам туриши учун барча шарт-шароитлар яратилди. У ўзининг жанговарлик сифатлари билан капиталистик мамлакатларнинг армиясидан қолишмас, маънавий жиҳатдан эса анча устун турар эди. Худди ана шу вақтда унинг Улуғ Ватан урушида шонли ғалабаларга эришувига пойдевор қўйилганди.

Шу билан бирга мамлакатда рўй берган салбий ҳолатлар ҳарбий қурилишга ҳам таъсир кўрсатмай қолмади. Гап, аввало шахсга сиғинишнинг оқибатлари ҳақида бормоқда. Кўпгина ҳарбий бошлиқлар ва офицер кадрлар репрессия қилинди, шубҳа билан қараш шароити маънавий муҳитга ҳам таъсир этди. Армия ва флотда ҳам бошланган қайта қуроллантириш, янги чегара районларини мустаҳкамлаш каби жуда кўп ишлар охирига етказилмади. Бу фашистлар ҳужумини қайтариш учун курашнинг дастлабки босқичида салбий таъсир кўрсатди.

Лекин бу воқеа-ҳолатлар Қуролли Кучларнинг энг муҳим фазилатларини ўзгартиролмади.

Ўртоқ М. С. Горбачев Улуғ Октябрнинг 70 йиллик юбилейига бағишланган докладида ҳам шуни алоҳида таъкидлаб ўтди: «Лениндан кейинги 20—30-йиллар даврига умумий якун ясаб, шундай дейиш мумкин: биз зиддиятларга, мураккабликларга тўла оғир, аммо улкан ва қаҳрамонона йўлни босиб ўтдик. Ғоят қўпол хатолар ҳам, социализм принципларидан чекинишга йўл қўйилганлиги ҳам халқимизни, мамлакатимизни 1917 йилда танлаб олган йўлдан тойдира олмади. Октябрь жуда катта куч бахш этди. Омма онгига сингиб кетган социализм ғоялари ғоят кучли эди. Халқ ўзини улуғ иш иштирокчиси деб ҳис этди, ўз меҳнатининг меваларидан баҳраманд бўла бошлади. Унинг ватанпарварлиги янги социалистик мазмунга эга бўлди».

Қизил Армия урушлар орасидаги йилларда чегараларимизда қилинган кўплаб хуружларни бартараф этди. 1940 йилда империалистик доиралар томонидан Совет Иттифоқига нисбатан низога жалб этилган Финляндия мағлуб этилди.

Ҳарбий хавфнинг кучайиб бориши муносабати билан 1941 йилнинг ўрталарида Қуролли Кучларнинг сони 5 миллиондан ошган эди. 16 та ҳарбий округ, Узоқ Шарқ фронти, 4 та флот, 5 та флотилия ташкил этилди. Умумий ҳарбий хизмат ҳақида янги қонун қабул қилинди.

СССРга қарши ҳужумга тўла сафарбар қилинган ва тайёрланган немис-фашист армияси Қизил Армиядан шахсий состав бўйича 1,8 баробар, танклар бўйича 1,5 баробар, самолётлар бўйича 3 баробардан зиёдроқ, қурол ва миномётлар бўйича 1,25 баробар устунликка эга эди. Унинг аксарият қисмлари ва қўшилмалари ҳарбий ҳаракатлар тажрибасига эга бўлган, босқинчилик урушига пухта ҳозирлик кўрган эди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати социалистик Ватанни ҳимоя қилиш ҳақидаги ленинча ғоялар асосида иш юритиб, душманга қарши кураш олиб боришнинг конкрет программасини ишлаб чиқди ва уни аниқ амалга ошира борди. Урушнинг сиёсий йўли ишлаб чиқилди — мамлакатнинг бутун кучи агрессорни тормор этишга сафарбар этилди.

Партиямиз Марказий Комитетининг кўрсатмасига мувофиқ урушнинг дастлабки олти ойида Қуролли Кучларга 1 миллион 100 минг коммунист, шу жумладан 8800 раҳбар-партия ходими йўлланди. Урушнинг дастлабки саккиз кунида Қуролли Кучларга 5,3 миллион киши сафарбар этилди.

Москва бўсағасидаги тарихий жанг Улуғ Ватан уруши биринчи йилидаги ҳал қилувчи жанг бўлди. Унда Гитлернинг Советлар мамлакатини яшин тезлигида босиб олиш ҳақидаги планлари барбод этилди. Кейинчалик Сталинград ва Курск жанглари, Украина, Белоруссия, Болтиқбўйи ва Шарқий Пруссиядаги йирик операциялар, Берлин операцияси урушда совет халқига Буюк Ғалабани олиб келган муҳим воқеалар бўлди.

Бизнинг армиямиз қисқа муддатда улкан Квантун армиясини мағлуб этди ва бу билан иккинчи жаҳон урушининг тугалланишини анча тезлаштирди.

Совет Иттифоқи бир неча йил мобайнида фашистлар Германиясини ва унинг иттифоқдошларига қарши якка ўзи уруш олиб борди. Совет — Герман фронти 1941—1945 йиллар мобайнида иккинчи жаҳон урушининг асосий фронти бўлиб қолди. Совет Қуролли Кучлари 506 немис дивизияси, 75 процент танк ва штурм қуроллари, 75 процентдан кўпроқ авиация, 74 процент артиллерия қуролларини йўқ қилиб ташладилар, тор-мор келтирдилар ва асир олдилар.

Уруш йилларида совет халқлари томонидан кўрсатилган бундай оммавий қаҳрамонликни жаҳондаги бирорта ҳам армия кўрмаган эди. Минг-минглаб совет жангчилари она-Ватанни деб қаҳрамонлик кўрсатишди. Александр Матросовнинг жасорати 300 мартадан кўпроқ, Николай Гастелло жасорати 500 мартадан кўпроқ такрорланди. 7 миллиондан кўпроқ киши давлат мукофотлари билан тақдирланди.

Совет Қуролли Кучлари ўз социалистик Ватанларини ҳимоя қилибгина қолмасдан, интернационал бурчларини ҳам бажардилар. Улар гитлерчилар Германияси ва милитаристик Япония зулмидан азоб чекиб ётган мамлакатлар халқларининг озод этилишига кўмаклашдилар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари совет кишиларининг ягона кўп миллатли сафларида душманга қарши уруш ва ғалаба қозонишнинг жанговар йилномасига ёрқин саҳифа битдилар. Улар фронтда душманларга қарши мардона жанг қилдилар. Фронт орқасида фидокорона меҳнат билан шуғулландилар. Фронтга барча зарур нарсалар билан ёрдам бердилар. Ўзбекистон мамлакатимизнинг Европа қисмидан эвакуация қилинган 100 дан ортиқ йирик корхонани қабул қилиб олди. Фронтга 2090 самолёт, 12 мингдан кўпроқ авиамотор, миллионлаб авиабомба, снаряд, мина етказиб берди, 5 миллион тонна пахта, 1,5 миллион тонна дон ва бошқа маҳсулотлар тайёрлади. Уруш йилларида Ўзбекистон территориясида фронтга жўнатиш учун ўнлаб қисм ва бўлинмалар ташкил этилди, қуроллантирилди ва тайёрланди.

Республика Коммунистик партияси ҳаракатдаги армияга 40 мингга яқин коммунист, 220 минг комсомолни сафарбар этди. Она-Ватан учун бўлган жангларда кўрсатган жасорати учун серкуёш ўлканинг 120 мингдан кўпроқ ўғил ва қизи СССР орден ва медаллари билан мукофотланди, 300 дан кўпроқ киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони билан тақдирланди. Ўзбекистонлик 36 киши Шуҳрат орденининг учала даражаси тўла кавалери бўлиб қайтдилар. Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари орасида С. Раҳимов, В. Шаландин, С. Қосимхўжаев, К. Ёқубов, Қ. Суюнов, Б. Эргашев, Е. Стемпковская ва бошқалар бор.

Деярли 43 йилдирки, совет халқлари тинчлик шароитида яшаб меҳнат қилмоқдалар. Халқимиз социалистик жамиятни такомиллаштира бориб, ҳозирги халқаро шароит, ҳарбий хавфнинг кескинлигини ҳам инобатга олмоқда. Реакцион империалистик доиралар, энг аввало Америка Қўшма Штатлари стратегик ҳужум қуролларини кўпайтириш, стратегик мудофаа ташаббуси каби программаларни амалга оширишга интилаётганлиги Совет Қуролли Кучлари ҳушёрлигини оширишга даъват этмоқда. Урушдан кейинги ўтган йиллар СССР қуролланиш пойгасига барҳам бериш ташаббускори бўлиб чиқаётганлигини ёрқин кўрсатиб турибди. Кескинлик кучайганлиги хусусида айб тўла АҚШ бошлиқ капиталистик мамлакатлар зиммасига тушмоқда. Улар доимо СССР ва Варшава Шартномасига аъзо бўлган мамлакатлар устидан ҳарбий-стратегик устунликка эришиш мақсадини кўзлаб иш тутдилар. Фақат 70 йиллар бошларидагина Совет Иттифоқи АҚШ билан тахминий тенгликка эришишга муваффақ бўлди.

КПСС Программасида СССР ва АҚШ, Варшава Шартномаси ва НАТО ўртасида ҳарбий-стратегик тенглик ўрнатилганлиги социализмнинг тарихий ютуғи деб баҳоланди. У СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар барча прогрессив кучларнинг позициясини мустаҳкамлади, империализм агрессив доираларининг жаҳон ядро урушида ғалаба қозониш ҳақидаги хаёлларига барҳам берди.

Партиямизнинг XXVII съезди ядро асрида халқаро миқёсдаги кўпгина маълум Совет ташаббуслари ва ҳаракатларида ўз амалий аксини топган янгича фикрлаш концепциясини илгари сурди. Бу янгича сиёсий фикрлаш Совет ва Варшава Шартномасининг 1987 йилда қабул қилинган ҳарбий доктриналари принципиал қоидаларида мужассамланди. Бу доктрина ядровий урушга ҳам, оддий урушга ҳам йўл қўймасликка хизмат қилади.

Совет жангчилари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинчлик сиёсатини юксак баҳолаб, қўллаб-қувватлар эканлар, жаҳондаги аҳвол ҳали хотиржамликка даъват этолмаслигини ҳис этиб турибдилар. Биз илгаригидек ҳушёр туришимиз лозим.

СССР Қуролли Кучлари жаҳонда вазият қандай таркиб топаётганлиги, давлатимизнинг ҳарбий доктринасига, кўрсатмаларига биноан ривожланмоқда. Бунда Совет Қуролли Кучларининг барча турлари маълум мудофаа эҳтиёжларига мос келиши инобатга олинаётир.

Коммунистик партия Қуролли Кучлар, ҳарбий кадрлар олдига сиёсий ва жанговар тайёргарликни ошириб бориш, жангчиларни ҳушёрлик ҳамда социализмнинг буюк ғалабаларини қатъий ҳимоя этиш руҳида тарбиялаш вазифасини қўймоқда. Шу муносабат билан командирлар, сиёсий органлар, партия ва комсомол ташкилотларининг куч-ғайрати ҳарбий хизматчиларда коммунистик дунёқарашни пухта шакллантиришга, қайта қуришда актив ҳаётий позицияни эгаллашга, ҳарбий бурчни адо этишда юксак шахсий масъулиятни шакллантиришга қаратилган. Кундалик жанговар ҳаёт: оғир шароитдаги жанговар навбатчилик, ўқув-машқларда кўрсатилаётган натижалар совет жангчиларининг юксак ғоявий-сиёсий ва маънавий тайёргарлик фазилатларидан гувоҳлик бериб турибди. Совет қўшинларининг Афғонистондаги чекланган контингенти жангчилари интернационал вазифаларини мардона бажараётганлиги бунинг ёрқин мисолидир. Улардан деярли 70 га яқини Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони билан тақдирланди.

Ватанимиз жанубий сарҳадларининг ишончли посбонлари бўлган Туркистон ҳарбий округи жангчилари умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятлар билан кутиб олди. Туркистонлик жангчилар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси ўтадиган, Совет Қуролли Кучлари ҳамда Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи 70 йиллиги нишонланадиган йилда партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари талабларини бажара бориб, бўлинмаларнинг жанговар тайёргарлигини такомиллаштирмоқдалар. Коллективларда янги сиёсий ва ахлоқий-психологик муҳит қарор топмоқда. Улар Коммунистик партиянинг қайта қуриш йўлини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Округ ҳарбий коллективлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республикада қайта қуришга раҳбарлик билан боғлиқ масалани муҳокама этган IX пленуми қарорини катта қизиқиш ва хайрихоҳлик билан кутиб олдилар.

Кўпмиллатли ҳарбий коллективларнинг шахсий составн, ватанпарвар жангчи-интернационалистларда яхши сифатларнинг шаклланишида Ўзбекистон партия, совет ва комсомол ташкилотларининг актив иштирокида ўтаётган декадалар муҳим аҳамият касб этмоқда. Республика меҳнаткашларининг округ ҳарбий қисмларига оталиқ ёрдами ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда.

Туркистон ҳарбий округи жангчиларининг мардона меҳнати партия ва ҳукумат томонидан юксак баҳоланмоқда. Кўпгина ҳарбий хизматчилар орден ва медаллар билан мукофотланди. Улар орасида ўзбекистонлик кичик сержант Хусмутдин Санизақов, Исолжон Ниёзов, оддий солдатлар Авазбек Алимқулов, Ойбек Раҳимбоев, Камолиддин Иномов, Ғафур Расулов, Одилжон Зокиров ва бошқа юзлаб йигитлар бор. Улар фидокорона меҳнат билан Советлар мамлакати Армияси шонли анъаналарини давом эттириб, унинг шон-шуҳратини янада оширишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Туркистонлик жангчилар СССР Қуролли Кучларининг ягона сафида совет кишиларининг тинч меҳнати ҳимояси постида ҳушёрликни тобора оширмоқдалар. Уларнинг Коммунистик партия ва совет халқи ишига юксак садоқатли эканликлари қатъийдир. Бу нарса жангчиларнинг ўз конституцион бурчларини, социалистик Ватан, Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилишдек буюк тарихий миссияни адо этишларида муҳим гаров бўлмоқда.

генерал-лейтенант
Г. СТЕФАНОВСКИЙ,
Туркистон ҳарбий округи ҳарбий Совети аъзоси, округ сиёсий бошқармасининг бошлиғи.

Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи. Ҳарбий хизматга янги келганлар қисқа муддатда қурол-яроғларни ишлата билишлари, ҳарбий техниканинг зарба бериш, ўт очиш, манёвр қилиш имкониятларидан фойдалана билишлари керак.

Суратда: оддий солдат Н. Гусев қасамёд қабул қилмоқда.

В. МИЛЕНЬСКИЙ фотоси. ТАСС фотохроникаси.

СЕН БОРСАН, ОЛАМ ТИНЧ

Биздаги безавол, мангу рўшнолик —
Асли жасурликдан, жанглар шонидан.
Мардликлар кўрки бу, бахтга ошнолик —
Миллион, миллионларнинг шаҳид
қонидан.
Бу демак Ватанга фидойиликдан,
Қаҳрамонликларнинг ифодаси ҳам.
Она бу заминга шайдолигидан
Қон кечиб, жон бериб яралган ҳур дам.
Инсониятнинг омон бўлиши,
Қудратли қўшиннинг қурбидан, бешак.
Душманнинг ер тишлаб, мағлуб бўлиши
Забардаст армия зарбидан, бешак.
Бугун армиямиз туғилган айём,
Унинг камолига, шарафига тўй.
Унга мансуб табрик, ёлқинли калом,
Унинг илҳомидан бу қўшиқ, бу куй.
Қувонч, ҳаяжонда кечди бу кеча,
Уйқум қочди, киприк қоқмадим асло.
Фикрим-зикрим, ўйим сенда тонггача.
Жонланди сен озод этган Европа.
Осиёни бўйлаб босган йўлларинг,
Юртларни қулликдан халос қилганинг,
Уларга эркидан тутган гулларинг,
Дардин англаганинг, дармон бўлганинг,
Тинчлик, тенглик, дўстлик машъалин ёқиб
Ҳуррият постида маҳкам турганинг!
Янада жонланди кенг қулоч ёйиб,
Мазлумларга қувват, мадад берганинг.
Чарақлади қанча ёруғ қисматлар,
Жилваланди нурда юртларнинг боғи.
Унда мавжланди қут, толе, омадлар,
Шу сабаб сендадир дунё нигоҳи
Келажакка ишонч, орзу, тилаги,
Қудратинг, зафаринг билан чамбарчас.
Армиям!
Сен борсан, биз тинч, олам тинч,
Ваҳшийлик, ваҳшийлар даф бўлур мудом!
Зарбангга ғайри куч дош беролмас ҳеч
Ғолиблигинг сўзсиз этади давом.

Рўзи ҚОДИРИЙ.

НОМАЪЛУМ АСКАР

Қайси юртнинг ўғли номаълум солдат!
Юрагига мадад у қайси халқнинг!
Ўғлим дея олур уни қай миллат!
Ўғлим демоқ учун қай гўша ҳақли!
Эҳтимол у Сибирь кенгликларида
Арслондек ҳайқириб, камол топган рус!
Балки у Припять кенгликларида
Совуққа кўкрагин тутган белорус!
У обод айлаган қайси кулбани!
Қай юртда яшайди ёвқур аждоди!
Эҳтимол у қайсар Тарас Бульбанинг
Днепр бўйида ўсган авлоди!
Балки из қолдириб тоғлар тошида
Чирчиқда ҳайқирган Турон йўлбарси!
Рустам — у ёвлар тиз чўккан қошида,
Завқ билан куйлаган улуғ Фирдавсий!
Таҳдид солганида ҳар бир ўлкага
Қутурган фашистнинг разил хуружи —
У йўлбарс терисин ташлаб елкага
Казбекдан ҳайқириб тушган мард гуржи!
Шердек кўкрак керган номаълум солдат,
Мардларни эслатар ҳайбатли қадди.
Уни ер юзида фақат бир миллат
Ўғлим демоқ учун сиғади ҳадди.
Юздан зиёд халқдир, лекин бир жони—
Беором тепади кечаю кундуз.
Океан ортида эмас макони,
Инглиз ҳам эмас у, эмас француз.
Уни айта олар ўғлим деб фақат
Совет деб аталган буюк мамлакат!

Тальат СОЛИЕВ.

Совет Иттифоқига хизмат қиламан...

Илғор денгизчи

Старшина Сайдулла Бобомуродовни экипаж аъзолари ҳурмат қилишади. Чунки у ўз мутахассислигини чуқур эгаллаганлиги, қатъиятлиги билан ажралиб туради. Сайдулла жамоат ишларида ҳам фаол қатнашмоқда. Ишчан, қобилиятли бу йигитни яқинда кичик командир қилиб тайинлашди. Унинг қўл остидагилар ҳам ўз командирларидан ўрнак олмоқдалар.

Ҳозир сиёсий ва жанговар тайёргарлик аълочиси С. Бобомуродов қисм комсомол ташкилотининг секретари. У шахсий составнинг бу ишончини ҳам шараф билан оқлашга интилмоқда.

С. БУДЕШЧЕВ.

Муносиб посбон

● Москва ҳарбий округининг қисмларидан бирида Андижон область Ленин район Оқтош қишлоғидан Шаҳобиддин Аҳмедов хизмат қилмоқда. У қисқа вақт ичида мураккаб ҳарбий техникани ўрганиб, уни бемалол бошқарадиган бўлиб қолди. Ҳозир Шаҳобиддин 3-класс мутахассиси. Техника ва мутахассислик бўйича тайёргарлик кўриги натижалари бўйича аъло баҳоларга эришди.

Илғор солдат хизматда эришаётган юқори кўрсаткичлари учун рота ва қисм командирлиги томонидан бир неча бор раҳматномаларга сазовор бўлди.

С. ЛЕОНОВ.

Ҳасан-Ҳусан қурувчилар

● Оддий солдатлар — Ҳусаиновлар хизмат даврида қурувчилик касбини эгаллашди. Ҳозир улар моҳир қурувчи, социалистик мусобақа илғорлари. Улар кунлик ва ойлик топшириқларни ортиғи билан бажаришади. Шу боисдан ҳам Ҳасан-Ҳусанлар кўксини «Коммунистик меҳнат зарбдори» нишони безаб турибди.

Улар кундалик ишларда қурувчилик касбининг сирларини ўрганиш билан бирга, жанговар маҳоратларини тобора оширмоқдалар.

— Биз бригада пудратига ўтиб ишламоқдамиз, — деб ҳикоя қилишди ака-укалар. — Бу эса меҳнат унумдорлигини ошириш имконини беради. Бутун куч ва имкониятларни ишга солиб, СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллигига муносиб совға ҳозирладик.

В. МОКРИЙ.

Шунингдек, ҳарбий қурувчи Икром ХОЛМУРОДОВ, оддий солдатлардан Давлат ТЕМИРОВ, сержант Муҳаммад МУЙДИНОВ, Фурқат АШУРОВ ўртоқларнинг йўллаган хат ва хабарларида ҳам Ватанимиз посбонларининг хизматда эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилинган.

ШОНЛИ САҲИФАЛАР ГУВОҲЛИК БЕРАДИ

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни арафасида Бухоро тарихий меъморчилик музейи экспозицияларидан бири олдида тўпланган ўсмирлар диққатимизни жалб қилди. Уларга яқинлашиб совет даври бўлими ходими Зевар Ашурованинг сўзларига қулоқ тутдик.

— Сиз кўриб турган стендда бухоролик Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг жанговар йўли акс эттирилган.

— Кечирасиз, гап 1941 йил кузида Москва остоналарида тиш-тирноғи билан қуролланган немис-фашистлар дивизияси ҳужумини қайтариб турган жангчилар ҳақида кетмаяптими? — сабрсизлик билан сўради ёшлардан бири.

Худди шундай. Бухороликлар ўшанда 12 кун душманнинг кучлари ҳамласини қайтаришда қатнашишди. Чунки улар «Ортимизда Москва бор, ҳалок бўлсак ҳам орқага чекинмаймиз», — деб онт ичишган эди. Ўша оғир жангларда улардан 2,5 минг киши қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Лекин ҳеч ким чекинмади. Улар 5 мингдан зиёд фашист солдат ва офицерини ер тишлатишди.

Шундан кейин экскурсовод ёнида турган нуроний отахонни таништирди. Р. З. Байбурин, Москва мудофааси қатнашчиси Улуғ Ватан уруши давридаги фаолияти тўғрисида тўлқинланиб сўзлади.

Рэс Зенурович фронт хотираларини тугатгач, отахон билан суҳбатни унинг хонадонида давом эттирдик. У 1-Болтиқбўйи фронтининг 125-алоҳида дивизиясида взвод командири бўлиб хизмат қилган экан. Фронтчининг жасорати «Жасурлиги учун» медали, «Қизил Юлдуз» ва I даражали «Улуғ Ватан уруши» орденлари билан тақдирланган.

Фронтдан қайтгач, узоқ вақт партия ташкилотларида ишлади. Ветеран ҳамон сафда. Мана чорак асрдирки, Бухоро давлат педагогика институтида сиёсий иқтисод фанидан таълим бермоқда. Худди шу даргоҳда қуролдош сафдоши, профессор Ж. Н. Намозов ҳам меҳнат қилаётир. Бухоролик собиқ жангчилардан А. Дмитриев шаҳар ижроия комитети, В. Аҳмедов «Бухараирстрой» тресте хизматчиси. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Г. Аронов кексалик гаштини сурмоқда. Улар ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига муносиб ҳисса қўшиб келишмоқда. Бундан тўрт йил муқаддам уларнинг талабига биноан бир неча жойга мемориал тахта ўрнатилди.

Афсуски, фронтчи отахонлар талаби шаҳар ташкилотлари томонидан етарли қўллаб-қувватланмаяпти.

Умуман, шаҳарда Улуғ Ватан уруши йилларида ҳарбий муассасалар жойлашган биноларга эътибор кам. Харьков велосипед заводи, иккита ҳарбий госпитал жойлашган биноларда ҳатто мемориал тахта ҳам ўрнатилмаган. Ваҳолонки, мана шу велосипед заводида бухороликлар машҳур «Катюша»лар учун зарур қисмлар ишлаб чиқаришган. Бу бинолар ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг чинакам марказларига айлантирилиши лозим.

Н. НАИМОВ.

Туркистон ҳарбий округи. Н-қисм. Суратда: истеъфодаги полковник П. Чирва ёш жангчилар билан суҳбатлашмоқда.

В. Бағаев фотоси.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«ЎЗБЕКИСТОН» НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ БОСМАДАН ЧИҚАРДИ:

Тўлқин Рустамов. Ўзгалар бахтини деб. Очерклар 144 бет. Баҳоси 25 тийин.

Китобда Улуғ Ватан уруши жангоҳларида Ватан, халқ ва келажак авлод бахт-саодати учун курашган юз минглаб маълум ва номаълум қаҳрамонларнинг фидойилиги ҳақида ҳикоя қилинади.

Ўткир Ҳошимов. Хазина. 128 бет. Баҳоси 35 тийин.

Китобга кирган бадиий-публицистик мақолаларни ягона бир муштараклик — инсон маънавияти масаласи бирлаштириб туради. Муаллиф қайси мавзуга мурожаат қилмасин, ҳаммасида замондошлари билан инсонийлик ҳақида мулоқотга киришади.

Авторлар коллективи. Октябрь фарзандлари. Очерклар. 136 бет. Баҳоси 35 тийин.

Китоб қаҳрамонлари — замондошларимиз. Улар авлодлар эстафетасини давом эттириб, ўз ота-боболарининг шонли анъаналарини янги мазмун билан бойитмоқдалар. Очерклар тўплами юртимиз кучига куч, бойлигига бойлик қўшаётган замондошларимизнинг ибратли ҳаёт йўллари, кураш ва интилишлари ҳақида ҳикоя қилади.

Авторлар коллективи. Октябрь юлдузи остида. Ҳужжатли очерклар тўплами. 90 бет. Баҳоси 15 тийин (рус тилида).

Тўпламда берилган очерклар турли авлод ва касб кишилари тўғрисида.

ҚАЙДАСИЗ, ҚУРОЛДОШЛАР!

● 1863-зенит-артиллерия полки ветеранлар Совети Карелия ва Забайкалье фронтларида жанг қилган 1—15-батареялар жангчиларини ахтармоқда. Қаердасиз, ефрейтор А. Иванов, наводкачи Стрельцов, оддий солдат Курицин, ўқловчи Шарифхўжа Шарипов, оддий солдат Ўрмонова ва Валентина Колдаева. Жавоб беринг.

В. БЕЗДОРОЖНИЙ,

21404, Смоленск шаҳри, Багратион кўчаси, 5-15.

● 26-артиллериячи дивизиянинг ветеранлар Совети дивизиянинг собиқ жангчиларини излашни давом эттирмоқда. Ушбу дивизия составида жанг қилганлар қуйидаги адресга ўзлари ҳақида маълум қилишларини сўраймиз: **428012. Чувашия АССР, Чебоксари шаҳри, Никитина кўчаси, 15-20. В. НИКОЛАЕВга.**

● 33-миномётчи Севастополь бригадаси сафларида хизмат қилган собиқ жангчилар ўзлари ҳақида қуйидаги адресга хабар қилишларини сўраймиз:

342542, Донецк область, Великосельковский район, Старомалиновка қишлоғи. М. А. ГУСАКка.

● Ёқутистонлик Василий Алексеевич Брусенин 36-армия 298-дивизиясининг 356-алоҳида танкка қарши қирувчи батальонида хизмат қилган собиқ қуролдош дўсти Ҳамид Тўраевни ахтармоқда.

Ёқутистон АССР, 677903, Якутск шаҳри, Кангаласси посёлкаси, Нагорная кўчаси—14.

● 74-ўқчи дивизия ветеранлар Совети шу дивизия составида хизмат қилган собиқ жангчиларни изламоқда. Улар ўзлари ҳақида қуйидаги адресга маълум қилишлари сўралади.

700102. Тошкент шаҳри, Спутник — квартал-5, 18-уй, 16-квартира. Е. А. БОНДАРЕНКОга.

БУТУН ПЛАНЕТА МИҚЕСИДА ДАВЛАТЛАР ВА ХАЛҚЛАРНИНГ БИРГАЛИКДАГИ АМАЛИЙ, БУНЕДКОРОНА ЎЗАРО ҲАРАКАТИНИ ЙЎЛГА ҚЎЙИШНИ ТАРИХНИНГ БОРИШИ, ИЖТИМОИЙ ТАРАҚҚИЕТ ЖАРАЁНИ ТОБОРА ҚАТЪИЙ ТАЛАБ ҚИЛМОҚДА. ТАЛАБ ҚИЛИБГИНА ҚОЛМАЙ, ШУ БИЛАН БИРГА БУНИНГ УЧУН ЗАРУР СИЁСИЙ, СОЦИАЛ, МОДДИЙ ШАРТ-ШАРОИТЛАРНИ ЯРАТИБ ҲАМ БЕРМОҚДА.

(КПСС XXVII съезди материалларидан).

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинофестивали · Тошкент-88

ТОШКЕНТ КИНОФЕСТИВАЛИНИНГ ЯНГИ ФОРМУЛАСИ

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг X халқаро кинофестивали 24 майдан 30 майгача Ўзбекистон пойтахти — Тошкентда бўлади. У «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» анъанавий шиори остида ўтказилади. Юздан зиёд мамлакат кино намояндаларига бу анжуманда иштирок этиш учун таклифномалар юборилди.

Фестиваль ташкилот комитетининг бош директори Азиз Тўраевнинг маълум қилишича, уч қитъа кинематографчиларининг мазкур юбилей учрашуви доирасида биринчи марта тўла метражли бадиий фильмлар конкурси бўлади. Кинофестивалнинг бешта асосий соврини таъсис этилди.

Мана шу конкурс совринларидан ташқари СССР Кинематографчилар союзи, Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик Совет комитети ва Лотин Америкаси мамлакатлари билан бирдамлик совет комитети ўзлари энг яхши, деб ҳисоблаган ҳам тўла метражли, ҳам ҳужжатли кино ленталарига ўз мукофотларини топширади.

Шунингдек, илк бор фестиваль программасига Африка мамлакатларида яратилган энг яхши кино ленталарнинг ретроспектив намойиши киритилади. Кинофестивални ўтказиш формуласидаги бу янги жиҳатларнинг ҳаммаси бўлажак анжуманга мусобақалашиш руҳини бахш этади, унинг халқаро обрў-эътиборини оширади, деди А. Тўраев.

«Совэкспортфильм» раиси Олег Руднев Тошкентда кино бозори янгичасига уюштирилишини хабар қилди. Унда кино прокатчиларнинг саксондан зиёд делегацияси қатнашади. Фестивални уюштирувчилар улар эътиборига СССРдаги турли республикалар кино санъатини ўзида намоён этувчи йигирмата тўла метражли бадиий фильмларни, махсус программаларни, шунингдек, саргузаштли, психологик ва музикали фильмлар йиғмасини ҳавола этадилар. Кейинги йилларда яратилган совет кинофильмлари ёзиб олинган видеокассеталар кенг кўламда намойиш этилади.

«Совэкспортфильм» энг яхши чет эл фильмларини сотиб олишни мўлжалламоқда. Бу, деб таъкидлади О. Руднев, СССРнинг ривожланаётган мамлакатлар билан маданий алоқаларини ривожлантиришга, халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга кўмаклашади.

Фестивалда совет ва чет эл кинематографчилари ҳамкорликда яратган асарлар ҳам кўрсатилади. Булар орасида «Шаҳризоданинг сўнгги эртаги» (СССР — Сурия), «Орзу» (СССР — Мексика) ва бошқа ленталар бор.

Тошкент кўриги доирасида кинематографчиларнинг профессионал клуби очилади. Анжуман меҳмонлари ва қатнашчилари «Кино ва кўп миллатли маданият анъаналари» симпозиумида қатнашиш, ўзбекистонлик ҳамкасабалари, фан, маданият арбоблари билан учрашиш имконига эга бўладилар.

Фестивални уюштирувчилар фикрича, Тошкент кинофестивалини ўтказишнинг янги формуласи уч қитъа санъаткорларининг Ўзбекистон диёрида бўладиган юбилей учрашуви 1988 йилдаги халқаро маданий ҳаётида энг эсда қоларли воқеалардан бирига айланишига ёрдамлашиши лозим.

Леонид КОКОВИЧ,
АПН мухбири.

СССР — ҲИНДИСТОН:

ЭКРАНДА—ДЎСТЛАР УЧРАШУВИ

Ўзбекистон заминида бўлган Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали асосий воқеалари «Куй-қўшиқ ҳамиша ҳамроҳингиз бўлсин» фильмида акс этди. «Ўзбектелефильм» студиясида суратга олинган ана шу картина биринчи бор республика киночилар уйида кўрсатилди.

Қувноқ Утсав ҳинд байрами яқиндагина дилларга қувонч бағишлаган эди. Эндиликда эса янги лента ана шу байрам билан учрашувга яна бир карра таклиф этади. Фильм Тошкент, Самарқанд, Бухородаги, Ўзбекистон қишлоқларидаги учрашувлар ҳақида ҳикоя қилади. Фильмда Ҳиндистон куйлари ва қўшиқлар янграйди. Унда фестивалда бўлган учрашувлар ўз аксини топган. Режиссер Нодир Қўлдошев раҳбарлигидаги фильм ижодкорлари, операторлардан Анвар Авазхўжаев ва Баҳодир Назруллаев ўтмиш йиллар ҳужжатли хроникасидан ҳам самарали фойдаланиб, уларни фильмга ўринли киритишган.

Текстни Тошкент политехника институтида таҳсил кўраётган ҳинд студенти Рамалингам Шанмугасимдаром ўқиган.

Янги фильм премьерасида Ҳиндистон Республикасининг Тошкентдаги бош консули Йогендра Кумар иштирок этди.

(ЎзТАГ мухбири).

КЎРГАЗМА ЗАЛЛАРИДА

Бежирим кўзгу

Бир неча кундирки, Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар залида Ҳиндистон санъати усталарининг асарларидан ташкил топган кўргазма намойиш этилаётир.

Кўргазмалар залининг фойесига қўйилган фотоларда ҳинд халқининг ҳаёти, турмуши тасвирланган. Улар билан танишар экансиз, ўзингизни гўё буюк хорижий мамлакатда юргандек ҳис қиласиз. Залда Андхра прадеш штатининг Кандапалли шаҳридан меҳмон бўлиб келган уста Шешарау Удай Гри кўзингиз олдида ёғочдан ажойиб ўйинчоқлар, фигуралар йўниб, уларга ҳар хил ранглар юритади. Гуджарат штатининг Катч қишлоғидан келган кулол Будда Умар Кумбхар, Кхатиджа Умарлар эса лойдан кичик ҳажмда рўзғор буюмлари тайёрлаш билан машғул.

Бенгалиялик уста Ғулом Али ўз санъатини кичик-кичик ҳажмда бўлган чолғу асбоблари ишлаш орқали намойиш қилмоқда. Саранги, гари деб аталадиган бу чолғу асбоблари болалар учун мўлжалланган ўйинчоқлардир.

Кўргазмадан ўрин олган қаламдон, жажжи қутичалар, обдасталар... буларнинг ҳаммаси сизни сеҳрли халқ амалий санъати оламига олиб киради. Аёллар тақинчоқлари, билагузук, исирғаларни кўриб томошабин беихтиёр ҳайратланади.

Шунингдек, кўргазма залида томошабин эътиборини ўзига тортадиган яна бир манзара, бу ҳинд қўғирчоқбозлари томонидан кўрсатиладиган спектакллардир. Бу томошалар кичик пьесалар асосида яратилган бўлиб, мазмунини халқ фольклор сюжетлари ташкил этади.

Ҳиндистоннинг машҳур кино санъати, фольклор ва рақс санъати, шунингдек, спорти ҳақида фотосуратлар, видеокўрсатувлар ҳикоя қилади.

Ж. САЙДАЛИЕВА.

◆ **ТОШКЕНТ. СССР халқлари дўстлиги музейида «Австралия аборигенларининг халқ санъати» кўргазмаси очилди. Унда бу мамлакатнинг рассомлари ишлари намойиш этиляпти. Суратда: виставка залида. В. МОЛГАЧЕВ фотоси.**

Тахиатош ГРЭСи:

АВАРИЯ БАРТАРАФ ЭТИЛДИ, УНИНГ САБАБЛАРИ АНИҚЛАНДИ

Тахиатош ГРЭСида авария содир бўлганлиги сабабли тўхтаб қолган Қорақалпоғистон АССРдаги саноат корхоналари орадан бир ҳафта ўтгач, ишга тушиб кетди. Автоном республика шаҳарлари, колхоз ва совхозларига энергия узлуксиз берилиб турибди. Энергетиклар тошкентлик ва бухоролик ҳамкасблари ёрдамида носозликни бартараф этиб, ишдан чиққан уч агрегатни юргизиб юбордилар.

Эсингизда бўлса, 10 февраль куни кечаси бундан икки ой муқаддам ишга солинган турбогенератор тўхтаб қолган эди. Шундан бир неча кун ўтганидан кейин ҳимоя системаси яна ишга тушиб, икки агрегат тақа-тақ тўхтади. Худди шу сабабдангина жиддийроқ авариянинг олди олинди.

Аммо ҳар қалай Қорақалпоғистонда оғир аҳвол рўй берди: пахта заводларининг ишламаётгани оқибатидагина уч миллион сўмдан кўпроқ зиён кўрилди. Қишлоқ меҳнаткашлари кечалари шам ёқиб ўтиришга мажбур бўлдилар.

Хўш, авариянинг сабаби нимада?

Станцияда қозонларни таъминлаш учун конденсат етишмаётганлиги шундоққина сезилиб турар эди. Бу тақчилликни қўшни блоклардан буғ олиб қоплашга уриниб кўришди. Аммо буғлаш қурилмаси йўқлиги сабабли химиявий режим бузилди. Турбинанинг парракларига туз ўтира бошлади.

Февраль ойининг бошларидаёқ яқингинада ишга солинган турбогенераторнинг «бетоб»лиги сезилиб қолган эди. Унинг қуввати тез тушиб кета бошлади. Аммо ҳеч ким ташвишга тушгани йўқ, қатъий тадбирлар кўрилмади. Ниҳоят оқибат шу бўлдики, жами қуввати 300 минг киловаттдан кўпроқ бўлган учта агрегат ишдан чиқди.

— Энергетика агрегатларининг тўхтаб қолиш сабабларини муфассал ўрганиб чиқдик, — дейди Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрининг биринчи ўринбосари Л. Тепикин, — бизнинг ҳам, «Средазтеплоэнергопроект» институти лойиҳачиларининг ҳам айби бор. Лойиҳачилар буғлатгич қурилмани ишлаб чиқишни пайсалга солдилар, биз эса энергия кўп зарур бўладиган куз-қиш мавсумида тозаланган сувдан анчагина тўплаб қўямиз, деб умид қилган эдик...

Умид-ку яхши нарса, лекин рўёбга чиқмагани ёмон. 210 мегаваттли янги блок ҳали ҳам чала-ярим ишламоқда. Агрегатлар уч сменада ювилмоқда. Тузилган комиссия бошқа нуқсонларни ҳам аниқлади. Шу энергетика машиналарини монтаж қилган «Средазэнергомонтаж» бошқармаси ишининг сифати хусусида ҳам анчагина эътирозлар айтилди. Мамлакат заводларида тайёрланган насослар, бошқа узеллар ҳам бевақт ишдан чиқди.

Содир бўлган авария бепарволигимиз, боқибеғамлигимиз, бўлса бўлар қабилида иш тутишимизни яна бир карра кўрсатди. Баъзи бировлар лойиҳага тозалаш системасини киритишни «унутиб қўйишган», иккинчи гуруҳ кишилар эса блок лойиҳадаги қувват билан ишлай бошлади, деб рапорт беришга шошилишган, яна бировлар эса қувват ниҳоятда камайиб кетганлигини «сезмай қолишган».

Хайриятки, авария «газак» олиб кетмади. Акс ҳолда аҳвол яна ҳам мушкул бўлиши мумкин эди.

ТАХИАТОШ.
(ЎзТАГ мухбири).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ҚИШКИ ОЛИМПИАДА:

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БАҲСЛАР

Канаданинг Калгари шаҳрида спортнинг 10 тури бўйича ўтказилаётган Қишки Олимпиада мусобақалари қизғин ва муросасиз баҳсларга бой бўлмоқда. Спортчилар Олимпиада совриндори бўлишга интилмоқдалар. Совет олимпиадачилари бу борада пешқадамлик қилишмоқда. Улар ҳозирча тўпланган медаллар ва жамғарилган очколар бўйича олдинда боришяпти. Чанғичиларнинг 4х5 километрга эстафетали пойгасида С. Нагейкина, Н. Гаврилюк, Т. Тихонова ва А. Резцовалардан иборат совет командаси маррага биринчи бўлиб келиб, Олимпиада чемпиони бўлди. Эркакларнинг 4х10 километрга ана шундай пойгасида Швеция чанғичилари ғалаба қозонишди. В. Смирнов, В. Сахнов, М. Девятьяров, А. Прокуроровлардан иборат командамиз эса Олимпиаданинг кумуш медалларини қўлга киритди. ЧССР чанғичилари учинчи ўринни олишди.

Бобслейда икки киши бўлиб учишда СССР-1 командасининг аъзоларидан Янис Кипурс билан Владимир Козлов Олимпиада чемпионлари бўлишди. ГДРнинг биринчи ва иккинчи командалари қолган совринли ўринларни эгаллашди. 15 километрга чанғи учишда 41 минут 18,9 секундли натижа кўрсатган спортчимиз М. Девятьяров Олимпиаданинг катта олтин медалига эга бўлди. Унинг командадоши В. Смирнов бронза медали билан тақдирланди. Биатлон бўйича 20 километрли масофада чанғичимиз В. Медведов иккинчи ўринни олди. Фигурали учиш усталари Наталья Бестемьянова билан Андрей Букин СССР терма командаси олтин медалларини кўпайтирди. Марина Климова билан Сергей Пономаренко кумуш медалларини қўлга киритишди. Шайбали хоккей бўйича группаларда саралаш учрашувлари якунланди. Энди СССР, Финляндия, Швеция, ГФР, Канада ва ЧССР командалари ўртасида финал ўйинлари бўлади. Кеча совет хоккейчилари Канада командаси билан майдонга тушишди.

ФРИСТАЙЛ:

ҚОР УСТИДА БАЛЕТ

Чимён тоғи этакларида биринчи марта ўтказилаётган мамлакат чемпионатида ғолиблар аниқланмоқда. Белдорсой қияликлари бўйлаб чанғида ўзига хос балет ўйинида тошкентлик Ирина Черникова маҳорат кўрсатди. У фристайлнинг мазкур тури бўйича чемпион номига сазовор бўлди. Латвиялик О. Исаков эркаклар ўртасида муваффақият қозонди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЁНҒИННИ ЎЧИРИШДАН КЎРА, ОЛДИНИ ОЛИШ ПАЙИДА БЎЛИНГ!

01 телефон номерини ҳар бир киши билиши ва ҳамиша ёдда тутиши зарур. Аммо ёнғин хавфсизлиги қоидаларини билиш ва уларга риоя қилиш бундан ҳам заруррок.

Бу қоидаларни ўқиб-ўрганиб, ёдлаб олиш ва ҳар дақиқада ёрдамга шай туриш — ҳар биримизнинг вазифамиздир. Ахир кўп ҳолларда хонадонимизнинг бутлиги ҳамда ўзимиз ва яқин кишиларимизнинг ҳаёти хавфсизлиги айнан бизнинг эҳтиёткорлигимиз ва саранжом-саришталигимизга боғлиқ бўлади.

УЙ НИМАГА ЁНИБ КЕТАДИ?

Сабаби турлича бўлиши мумкин —
ўчирилмаган папирос қолдиғи ёки гугурт чўпи, печкадан учиб тушган чўғ,
электр тармоғидан суғуриб ташланмаган дазмол, чойнак, телевизор,
носоз электр сими, розетка,
болаларнинг гугурт билан ўйнаши,
керосин билан ишлайдиган асбоблар — лампа, керогаз, керосинкадан нотўғри фойдаланиш.

ОЛОВ БИР ЗУМДА ТИЛСИЗ ЁВГА АЙЛАНИШИ МУМКИН

Сиз шам ёқдингиз, лекин уни қаерга ўрнатдингиз? Кўпинча уни эритилган стеарин ёрдамида бевосита столга, тахтага, гугурт ва папирос қутилари устига ўрнатишади. Бу мутлақо нотўғри. Ҳаргиз бундай қила кўрманг. Чунки шам ағдарилиб кетса, ёнғин чиқиши мумкин. Шунингдек, қўлингизда ёниб турган шам билан чердакка, оғилхонага, омборхонага кирманг.

Агарда сиз керосин билан ишлайдиган асбоблар — лампа, керогаз, керосинкадан фойдаланадиган бўлсангиз, қуйидагилар ёдингизда бўлсин:
бу асбобларга ёниб турган пайтда керосин қуйиб тўлдириш;
шунингдек, уларга керосин ўрнига бензин, трактор керосини ёки бу суюқликларнинг махсус эритиш керосини қўшилган аралашмасини қуйиш;
бу асбобларни коридорларда, зинапоя майдончаларида, омборларда, дераза пардалари яқинида, ёғоч тўсиқлар ёнида ёқманг;
агар резервуарда керосин кам қолган бўлса бу асбоблардан фойдаланманг — акс ҳолда улар қаттиқ қизиб кетиб, портлаш юз бериши мумкин.

Шуни ёдда тутингки, турар жойларда 8 литрдан ортиқ керосин сақлаш мумкин эмас, шунда ҳам қопқоғи зич ёпиладиган металл идишлардагина сақлаш мумкин холос (керосин буғлари ҳарорат 45 даража иссиққа етганда ўт олиб кетади).

Сиз ҳам чекишни ташламадингизми? Ундай бўлса, билиб қўйинг: тутаб турган папироснинг максимал ҳарорати 300-420 градусни ташкил этади. Демак бундай папирос қолдиғи тез алангаланадиган буюмлар яқинидаги ёғочдан тайёрланган нарсалар устига тушиб қолса бемалол ёнғин чиқишига сабаб бўла олади.

Агарда бирон бир жойда чекиш тақиқланган экан, демак бунинг алоҳида сабаблари борлиги шубҳасиз.

АЛАНГАСИЗ ТУТУН БЎЛМАС

Ёниб турган печканинг эшиги ишга яроқли, шай бўлиб, жипслаб беркитилиши керак, печкадан ногаҳонда учиб тушган чўғ аланга чиқармаслиги учун печка эшиги олдидаги пол 50х70 см. ҳажмдаги тунука билан қопланиши зарур.

Иситиш печкаларидан фойдаланилганда қуйидагилар ман қилинади:
печкани ўт олдириш учун керосин, бензин каби ёқилғи воситаларидан фойдаланиш,
ёниб турган печкани қаровсиз қолдириш,
печкани ёқишни болаларга топшириш,
печка устида ҳўл ўтин ёки ювилган кирларни қуритиш,
печка ва дудбуронларнинг ҳаддан ортиқ қизиб кетишига йўл қўймаслик учун печкаларни узлуксиз 3 соатдан ортиқ ёқиш.

Дудбуронлар вақти-вақти билан тозалаб турилиши зарур, акс ҳолда унинг ичида тўпланиб қолган қурум алангаланиб, трубадан чиқаётган чўғ учқунларидан уйнинг томи ёниб кетиши мумкин.

Қачон электр хавф-хатар манбаига айланади? — қачонки ундан фойдаланиш қоидаларига риоя қилинмаганда!

Сиз удда қила олмайдиган ишни буюришса, бажара оласизми? Йўқ, албатта. Шунингдек, электр симлари ҳам маълум бир нуқтагача белгиланган қувватга мўлжалланган. Масалан, битта розеткага бир нечта электр асбобни уласангиз, симлар ҳаддан ташқари қизиб, изоляциядан аланга чиқиб кетади. Изоляциясиз иккита сим бир-бирига тегиб кетса ҳам қисқа туташув юз беради. Электр симлари бир зумда шундай қизиб кетадики, натижада металл симлар эриб, учқун чиқара бошлайди. Тез алангаланадиган материаллар ва конструкциялар бир лаҳзада ёна бошлайди.

Ёмон уланиш туфайли ҳам учқун чиқиб кетади.

Шунинг учун ҳам қуйидагилар тақиқланади:
изоляцияни шикастланишдан сақлаш мақсадида симларни мих билан мустаҳкамлаш;
битта розеткага бир вақтнинг ўзида бир нечта приборни улаш;
шнур ва симларни бўяш ва оқлаш, уларнинг устига гулқоғозни елим билан ёпиштириш;
қўлбола предохранителлардан фойдаланиш;
электр симларига бирор нарса осиш ҳамда бу симларни газ қувури ва водопровод трубаларига мустаҳкамлаш;
электр қуввати ўтадиган сим ўрнида телефон ёки радио симларидан фойдаланиш.

Ёдингизда бўлсин! Электр симлари, розеткалар ва электр асбобларини профилактик текшириш ва ремонт қилиш мунтазам равишда олиб борилиши лозим. Ана шундагина бахтсиз тасодифларнинг олдини олиш мумкин.

ҚИММАТГА ТУШАДИГАН ПАРИШОНХОТИРЛИК

Эрталаб ишга шошилиб, дазмол штепселини розеткадан суғуришни унутдингиз ёки электр чойнакни ток тармоғига улаб, ўзингиз телевизор кўришга кириб кетдингиз дейлик. Шунингдек, телевизорнинг қувват олиш вилкасини розеткадан суғуриш ёдингиздан чиқди ёки электр каминни эрталабгача ёқилган ҳолда қолдирдингиз. Эҳ-ҳе, паришонхотирлигимизнинг чеки бор дейсизми? Афсуски, бундай ҳолатни асло кечириб бўлмайди.

Электр асбобларини ишлатаётганда қуйидаги қоидаларга риоя қилиш шарт:
бу асбобларни етарлича қалинликдаги ёнмайдиган тагликка ўрнатиш керак;
уларни қаровсиз қолдирмаслик;
приборларнинг ўзаро ҳамда вилкага туташ жойларидаги контактнинг зичлигини текшириш.

Қўлбола электр иситиш асбобларини, айниқса катта қувват билан ишлайдиган асбобларни тайёрлаш ман қилинади. Квартиралардаги электр тармоғи бундай баланд қувватга дош бера олмайди.

Энди телевизор хусусида икки оғиз сўз:

Телевизор уйингизнинг қаерига ўрнатилган? У қаерда туришидан қатъи назар тез ёниб кетадиган нарсалар, иситиш асбоблари яқинида ва айниқса мебель стенкаси ичига ўрнатилмаслиги керак. Яна шуниси ҳам борки, телевизорни электр қуввати тармоғидан тезда узиб ташлаш учун розетка қулай ерда жойлашган бўлиши лозим.

Экрандаги тасвир ғойиб бўлиб, телевизор гувиллай бошлади, хонада куюк ҳиди таралди! Нима қилиш керак? Дарҳол телевизорни ўчириб, то тузатилгунча, уни қайта қўймаслик зарур. Бунинг учун тегишли мутахассисни чақириб, телевизорни созлаш керак. Тасодифий шахслар хизматидан мутлақо фойдаланманг. Умуман, кафолат муддати тугагач, йилига камида бир маротаба телевизорни профилактик кўрикдан ўтказиб, чанги тозалаб турилади.

(бунда ҳам телевизорларни ремонт қилиш корхонасидан мутахассис чақириш тавсия қилинади).

Телевизорни ишлатаётганда қуйидаги қоидаларга риоя қилинг:
фақат стандарт предохранителлардан фойдаланинг;
телевизор ўчирилган бўлса шнур вилкасини розеткадан албатта суғуриб ташланг;
хонада катта ёшлилар бўлмаган тақдирда телевизорни ўчиринг ва кичик ёшдаги болаларнинг телевизорни қўйишларига мутлақо йўл қўйманг.

Болаларни ёлғиз қолдирманг—
Чунки ўйиндан ўт чиқиши мумкин.

Бу ҳақда шоир Маяковский ҳам ёзган эди.

Дарҳақиқат, уйда ёлғиз қолганда, аксарият болалар ўт билан ўйнашишади, гугуртни ёндиришади, дазмол ёки плитани қўйишади. Қизиқ-да, ахир. Лекин бунинг оқибати нималарга олиб келишини ўйлашмайди.

ҲУРМАТЛИ КАТТАЛАР, УНУТМАНГ:

ёш болаларни ёлғиз қолдирманг, жуда иложи топилмаганда, ҳеч бўлмаса уларни устидан қулфлаб кетманг;
гугурт қутисини болаларнинг қўли етмайдиган жойда сақланг, уларни гугурт сотиб олишга юборманг;
болаларга печкага ўт қалашни буюрманг;
болаларга иситиш асбобларини ҳамда газ плиталарини ёқишга рухсат этманг.
Гугурт ўйнаётган болани кўрган ҳар бир катта ёшли киши албатта бу ишга аралашиши ва чек қўйиши зарур.

Ўзбекистон республика кўнгилли ўт ўчириш жамияти юқорида кўрсатиб ўтилган сабабларга кўра кейинги пайтларда ёнғин чиқиш ҳоллари кўпайганлигини маълум қилади.

Масалан, Наманагандаги Қўқон кўчаси, 14-уйда яшовчи А. Ҳасанов хонадонида папирос чекаётганда эҳтиётсизлик қилинганлиги туфайли ёнғин содир бўлди;

Қорақалпоғистон АССР «Манғит» совхозидаги Т. Худойбергенов хонадонида симларда юз берган қисқа туташув туфайли айвон ёниб кетди.

Печкалардан фойдаланиш қоидаларига риоя этилмаганлиги сабабли қуйидагилар зарар кўрди:
— дудбуроннинг носозлиги оқибатида Қорақалпоғистон АССРдаги «Шуманай» совхозида жойлашган уй;
Наманган областида А. Тўраевнинг уйи шифти;
Фарғона шаҳар, Т. Шевченко кўчасидаги 72-уй.

ЎРТОҚЛАР! ЁНҒИН ХАВФСИЗЛИГИ ҚОИДАЛАРИНИ ҲАМИША ЁДДА ТУТИНГ!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА КЎНГИЛЛИ ЎТ ЎЧИРИШ ЖАМИЯТИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ БОШ БОШҚАРМАСИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Давлат страхованиесининг иқтисодий аҳамиятини орттириш ва чорва моллари нобуд бўлган ҳолларда кўрилган зарарни янада тўлароқ қоплаш мақсадида 1988 йил январдан бошлаб қорамол, от ва туялар ўз таннархининг 60 проценти миқдорида кўнгилли страхование қилинади.

Бу ҳайвонлар баҳосининг 40 проценти миқдорида мажбурий страхование қилдирилган ҳисобланади. Шундай экан, кўнгилли страхование шартномаси мавжуд бўлган миқдорда қорамол, от ва туялар нобуд бўлганда етказилган зиён Госстрах органлари томонидан бу ҳайвонлар қийматининг юз проценти миқдорида тўла қопланади.

Айни пайтда чўчқалар, қўйлар, эчкилар, эшаклар ва хачирларни кўнгилли страхование қилиш тўхтатилади.

Ўзбекистон ССР Страхование бош бошқармаси (телефон 33-33-27).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ВАСХНИЛ
Ўрта Осиё бўлимининг

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
1988 йил учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

озуқа экинлари селекцияси ва уруғчилик, қишлоқ хўжалик ҳайвонларини боқиш ва озуқа технологияси, қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, селекция ва қайта тиклаш; . хусусий зоотехния, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш технологияси.

Аризалар 15 мартгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1 апрелдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: 702145, Тошкент области, Оржоникидзе райони, «Красний водопад» алоқа бўлими.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг шофёри З. Каримовга онаси **Ҳамида ЮНУСОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р. — 08563. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. — 46. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12